JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Katedra řízení

Studijní program : Ekonomika a management

Studijní obor : Účetnictví a finanční řízení podniku

Diplomová práce

Zpracování programu rozvoje mikroregionu Budějovicko-sever

Knihovna JU - ZF

3114703574

Vedoucí bakalářské práce :

Ing. Dagmar Bednářová, CSc.

Autor:

Lenka Králíková

2006

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra řízení
Akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka KRÁLÍKOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Zpracování programu rozvoje mikroregionu Budějovicko-sever**

Zásady pro vypracování:

Charakteristika:
Návrh středně až dlouhodobého rozvoje mikroregionu Budějovicko-sever, rozvojová vize mikroregionu
Cíl práce:
Analýza hospodářského a sociálního vývoje mikroregionu, SWOT analýza mikroregionu, stanovení konkrétních aktivit jeho rozvoje
Metodický postup:
Analýza hospodářského a sociálního stavu mikroregionu, SWOT analýza, stanovení rozvojové vize mikroregionu, stanovení konkrétních aktivit, včetně jejich financování a implementace
Rámcová osnova:
1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Metodika, 4. Analýza hospodářského a sociálního stavu mikroregionu, 5. SWOT analýza, 6. Stanovení konkrétních aktivit, 7. Závěr, 8. Přehled použité literatury, 9. Přílohy

Rozsah práce: **50 - 70 stran**

Rozsah příloh: **dle možností**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BARTÁK,K. Průvodce Evropskou unií, Praha, Ministerstvo zahraničních věcí, ČR, 2000, 88 s.
HRABÁNKOVÁ, M., Vosejpková,M.: Regionální management, Jihočeská univerzita, České Budějovice 2002
MAIER,K., ČTYŘOKÝ,J.: Ekonomika územního rozvoje, Grada 2000

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Dagmar Bednářová, CSc.**
Katedra řízení

Datum zadání diplomové práce: **15. února 2005**

Termín odevzdání diplomové práce: **15. dubna 2006**

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
370 05 České Budějovice

L.S.

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. února 2005

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Zpracování programu rozvoje mikroregionu Budějovicko-sever“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích 15.dubna 2006

.....

Lenka Králíková

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Dagmar Bednářové, CSc. za odborné vedení a všestrannou pomoc, kterou mi poskytovala při vypracování této diplomové práce.

1. ÚVOD 3

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED 5

2.1. Založení mikroregionu 5

2.2. Aktivity mikroregionu 6

2.3. Strategie 10

2.4. Rozvojové problémy a předpoklady 12

2.5. Územní samospráva ČR 13
2.5.1. Druhy obcí v České republice 14
2.5.2. Samostatná a přenesená působnost obce 15
2.5.3. Sdružování obcí 17
2.5.4. Regionální úroveň územní samosprávy 17

2.6. SWOT ANALÝZA 21

3. METODIKA 23

4. PROGRAM ROZVOJE MIKROREGIONU BUDĚJOVICKO–SEVER 24

4.1. Svazek měst a obcí mikroregionu Budějovicko – sever 24
4.1.1. Profil mikroregionu 25

4.2. Českobudějovický bioregion 27
4.2.1. Rybníky 28
4.2.2. Vodní toky 29
4.2.3. Vodní plochy 29

4.3. Infrastruktura doprava 29
4.3.1. Vodohospodářská infrastruktura 29
4.3.2. Odpadové hospodářství 29
4.3.3. Energetická infrastruktura 30
4.3.4. Telekomunikační infrastruktura 31
4.3.5. Komunikace a dopravní vztahy 32
4.3.6. Doprava a dopravní obslužnost 33
4.3.7. Cyklodoprava 34

4.4. Ekonomické prostředí 35
4.4.1. Významné podniky 36
4.4.2. Podniky podle počtu zaměstnanců 36
4.4.3. Struktura zaměstnanosti 37
4.4.4. Nezaměstnanost 37

4.5. Sociální vybavenost a služby 39
4.5.1. Sociální a zdravotní vybavenost 39
4.5.2. Pošty a peněžní ústavy 40
4.5.3. Školství a vzdělávaní 40
4.5.4. Nejvýznamnější historické a kulturní památky 41
4.5.5. Další historické a kulturní památky na území mikroregionu 43
4.5.6. Stravovací a ubytovací možnosti 44
4.5.7. Kultura a kulturní zařízení 45
4.5.8. Sport 47
4.5.9. Ostatní zájmové činnosti 48

4.6. Zemědělství, lesnictví a rybářství 49
4.6.1. Půdní fond mikroregionu 49
4.6.2. Zemědělství 50
4.6.3. Lesnictví 52
4.6.4. Rybářství 52
4.6.5. Životní prostředí 54

4.6.6. Voda 54
4.6.7. Ovzduší 55
4.6.8. Staré ekologické zátěže 55
4.6.9. Chráněná území 56

5. SWOT ANALÝZA 57

6. NÁVRHOVÁ ČÁST 60

6.1. Infrastruktura 60
6.1.1. Zlepšení dopravní infrastruktury a udržení dopravní obslužnosti 60
6.1.2. Zlepšení zásobování pitnou vodou 61
6.1.3. Zlepšení stavu v oblasti čištění odpadních vod a kanalizací 62
6.1.4. Rozvoj informačních technologií 62

6.2. Životni prostředí 63
6.2.1. Zlepšení stavu ovzduší, krajiny a životního prostředí 63
6.2.2. Zlepšení nakládání s odpady 64

6.3. Obnova venkova, zemědělství, lesnictví a rybářství 64
6.3.1. Obnova a údržba venkovského charakteru krajiny 65
6.3.2. Údržba obcí a jejich vzhledu 66
6.3.3. Rozvoj alternativních způsobů zemědělského podnikání 67
6.3.4. Udržení zemědělské výroby na území mikroregionu 67
6.3.5. Trvale udržitelné hospodaření v lesích 68
6.3.6. Trvale udržitelné hospodaření v oblasti rybníkářství 68

6.4. Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu 69
6.4.1. Informační služby a poradenství místním podnikatelům, obyvatelům a návštěvníkům 69
6.4.2. Podpora malého a středního podnikání 70
6.4.3. Zajistit informační služby návštěvníkům mikroregionu 70
6.4.4. Rozvoj turistických tras, doplňkových služeb a infrastruktury 71

6.5. Kvalita života, rozvoj lidských zdrojů 72
6.5.1. Vytváření podmínek pro bydlení na venkově 73
6.5.2. Rozvíjení obecné kultury obyvatel 73
6.5.3. Podpora kultury a sportu jako součásti kvality života 74
6.5.4. Rozvoj školství a vzdělanosti obyvatel ve vazbě na potřeby trhu práce 75
6.5.5. Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních a zdravotních služeb 76

7. ZÁVĚR 77

8. LITERATURA 78

9. ANGLICKÉ RESUME 79

10. PŘÍLOHY 80

11. SEZNAM TABULEK 81

12. SEZNAM GRAFŮ 82

1. ÚVOD

Jedním z průvodních znaků evropských vyspělých států je systematická péče o rozvoj regionů. Důraz na implementaci koncepční regionální politiky představuje ve všech členských státech Evropské Unie jeden z pilířů, o který se opírá soudobý integrační proces. Na jeho konci bude Evropa nejen kontinentem, v němž ztratí význam hranice mezi jednotlivými státy, ale i prostorem, vyznačujícím se srovnatelnými sociálně ekonomickými podmínkami ve všech oblastech. Česká republika je členem Evropské Unie od roku 2004.

Evropská regionální politika je politikou solidarity. Více než třetina rozpočtu Evropské Unie je věnována snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů a nerovností v blahobytu občanů. Jedním slovem se jedná o posílení hospodářské, sociální i územní „soudržnosti" Unie. Naší zahraniční politiky však nemůže být dosaženo bez toho, abychom se již nesnažili přizpůsobit jednotlivé oblasti života společnosti standardům a mechanizmům, obvyklým na západ od naší hranice. Platí to samozřejmě i o koncepci regionální politiky státu a jejím provádění, za níž je na úrovni ústředních orgánů státní správy zodpovědné především Ministerstvo pro místní rozvoj. Není to politika charity, nespočívá pouze v přerozdělování zdrojů, ale především ve vytváření zdrojů nových. Není to politika „shora" ale politika partnerská a decentralizovaná, kde se odpovědnost sdílí a kde jsou konkrétní projekty řízeny v terénu. Je to rovněž politika výměny znalostí a technologií, zkušeností a dobrých praktik. Je koordinována, ale ponechává místo pro iniciativy, ba dokonce je podporuje a zhodnocuje.

Účinná regionální politika nemůže být chápána jako záležitost jednoho resortu. Jedná se o široké jednání všech organizací a subjektů, které ovlivňují rozvoj jednotlivého regionu. Jednou z cest, jak napomoci uskutečnění tohoto cíle, je vytvoření strategie rozvoje krajů (vyšších územně samosprávných celků), tvorba strategie regionálního rozvoje ČR, ale také strategií rozvoje obcí, měst, mikroregionů. Je totiž žádoucí, aby regionální politika nebyla formulována pouze na ústřední úrovni, ale aby byla sycena podpůrnými a iniciativními kroky ze zdola, tj. s přispěním každé obce, města či mikroregionu. Obce v rámci své samostatné působnosti napomáhají při zajišťování cílů regionální politiky zejména tím, že vytvářejí podmínky pro hospodářský, sociální a kulturní rozvoj v rámci svého územního obvodu. Souvisí to plně s principy subsidiarity a partnerství uplatňovanými v EU. Proto je nanejvýš aktuální, aby obce, města a sdružení obcí vygenerovala své vlastní strategie rozvoje, včetně

zahrnutí svých organizací do tohoto záměru. Je známo, že mnoho obcí a měst i některé mikroregiony již s tímto dokumentem pracují, jiné, zejména menší obce a města či nově vznikající mikroregiony se teprve k tomu kroku chystají.

Čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU se děje prostřednictvím schválených tzv. programových dokumentů. Ty definují priority, opatření a podporované aktivity na základě nichž mohou být předem v určené formě předkládány projekty, které získají podporu strukturálních fondů a národních rozpočtů členských států.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

Na většině území České republiky dochází k hromadnému zakládaní mikroregionů. Tuto činnost podnítilo zejména Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlášením dotačních pravidel, která umožňují získat další finanční prostředky. Mnohé obce vstupují většinou prostřednictvím svých starostů do mikroregionů pouze za tímto účelem. Je jisté, že podle českého přísloví jde o peníze v první řadě, ale zároveň je jisté, že mikroregion lze využít k dalším činnostem. Jedná se totiž o zájmové sdružení obcí, a proto je třeba se na jednotlivá sdružení dívat z širší perspektivy

2.1. Založení mikroregionu

Každá obec pokud vstupuje do mikroregionu by měla mít jasnou představu, co od tohoto kroku očekává. Pro dobré fungování mikroregionu není rozhodující velikost, jako zvolení správné strategie hned při jeho založení. Zde hraje velkou roli správně sepsaná smlouva o sdružení, s vymezením všech práv a povinností členů. Tomuto formálnímu kroku je třeba věnovat spolu se stanovami sdružení velkou pozornost, protože pokud jsou ve smlouvě dobře ošetřena všechna místa, kde by v budoucnu mohlo docházet ke sporům, tak mají členové mikroregionu v ruce podklady pro jejich řešení, i když dojde k personální výměně na postech zástupců obcí mikroregionu.

Dle REKTOŘÍKA (1999) při zakládání mikroregionu je vhodné zvolit odpovídající název sdružení. Tento název by měl charakterizovat území, na kterém se obce rozkládají. Název je možno odvodit i od významné vlastivědné charakteristiky daného území. Mnohdy bývá význam správného názvu sdružení podceňován.

Některá sdružení najímají na činnost spojenou se sdružením poradce nebo poradenskou firmu. Tento krok je velmi rozumný, protože při dnešní vytíženosti pracovníků obecných úřadů, již asi není možné v patřičné kvalitě zajišťovat chod sdružení. Poradci musí zástupcům mikroregionu připravit podklady pro jednání, mohou ho i dohodnout po formální stránce. Mohou se ho i zúčastnit, ale vlastní jednání musí absolvovat zástupce mikroregionu.

Častým problémem nově zakládajících sdružení je výše členského příspěvku. Tento příspěvek musí zabezpečit základní funkce mikroregionu a v případě podávání projektů musí

být zabezpečena i spoluúčast mikroregionu, pokud projekt je finančně vyrovnán přímo mikroregionem (V případě projektů podávaných na MMR je nositelem projektu vždy jedna z obcí mikroregionu). Zde se asi nedá stanovit paušální částka, která by vyhovovala všem a je třeba se dohodnout podle místních podmínek a zejména podle finančních možnostích jednotlivých členů mikroregionu.

2.2. Aktivity mikroregionu

Zájmová sdružení obcí se nejčastěji sdružují dle REKTOŘIKA (1999) pro následující oblasti činností :

1) Podávání integrovaných projektů pro řešení infrastruktury obcí.

Tento cíl činností je asi nejčastějším důvodem založení mikroregionu. Je třeba si ale uvědomit, že ne vždy vede unáhlené založení mikroregionu k cíli. Malé obce, které mnohdy nemají dostatečné zdroje ke spolufinancování větších projektů, by se měly stát členy mikroregionů, kde je více členů a tím i větší možnost participace na finančně nákladnějším projektu. Mohou se zde projevovat i historicky zakořeněná dělení na „horňáky a dolňáky", rodinné a osobní antipatie a další vlivy, které brání racionálnímu založení sdružení a podávání optimálních projektů pro dané území. Na druhou stranu může mikroregion přispět k překonání těchto vlivů, protože jak název napovídá může dojít v rámci projektu k integraci dosud nespolupracujících obcí a občanů v nich žijících.

2) Řešení problémů nahromaděných v předchozích letech, které svým rozsahem a významem přesahující hranice jedné obce.

Pokud se obce sdružují za tímto účelem, jedná se již většinou o promyšlenou záležitost, kdy byly hledány zdroje na její realizaci. Jedná se zejména o zlepšení infrastruktury všeho druhu. V současné době celá řada obcí plynofikuje, zavádí kanalizaci, staví čistírny odpadních vod a provádí další činnosti. Zcela jednoznačně a prostými kupeckými počty na většině těchto akcí vychází výhodnost společné investice oproti investicím jednotlivých obcí.

3) Uskutečňování záměrů a naplňování zájmů, které výrazněji ovlivní kvalitu života obyvatel členských obcí.

Změny, které proběhly v minulých letech na českém venkově, se promítají do života obyvatel zejména dnes. Je to zejména změna charakteru mnohých zemědělských podniků. Dřívější zemědělská družstva zabezpečovala a mnohdy i nahrazovala na venkově další

kulturní a sociální instituce. Družstvo se staralo o dopravu, stravování, kulturu, školky, sport, rekreaci, vzdělání a vlastnilo k tomu celou řadu budov a další zařízení. Tato struktura vychovala občany na venkově mnohdy k tomu, že vlastním přičiněním si nekoupili ani lístky na jakýkoliv kulturní pořad, snad kromě kina. V současné době, kdy zemědělské podniky jsou normálními podnikatelskými subjekty celá řada těchto aktivit odpadla. Neznamená to ale, že by na vesnici zcela zanikl spolkový život. Aktivní jsou svazy a spolky chovatelů, zahrádkářů, hasičů a další. Problémem je ale nedostatek finančních prostředků na jejich činnost. Obecní úřady dodnes provozují místní knihovny, kde je základním problémem obnova knižního fondu, protože opět nedostatek finančních prostředků. Řešením je společné organizování a podpora budování infrastruktury, dopravních spojů, podpora podnikatelům, kteří pak jsou schopni sponzorsky podpořit různé aktivity, ale i napojení pomocí multimediální techniky na internet, zřízení jeho veřejné stanice.

V zemích Evropské unie jsou za tímto účelem zřizovány tak zvané teledomy, kde má každý obyvatel možnost za místní hovorné získat prakticky jakoukoliv informaci, využívat elektronické pošty a podobně. Pomocí této moderní technologie je možno vrátit na venkov celou řadu služeb a to nejen vypůjčování knih z centrálních knihoven, ale i bankovní služby, obchod a další. V budoucnu přijdou ke slovu i elektronické karty, které budou umožňovat systémy slev v rámci regionu a pomocí, kterých se bude moci občan spojit i se svým lékařem.

V neposlední řadě do této oblasti patří využívání místních památek k pořádání různých společenských kulturních akcí. Jedná se o celou řadu dalších aktivit, které mají jedno společné. Je třeba provádět v rámci celého mikroregionu, protože pouze jedna obec nemá naději na úspěšnou realizaci projektů.

4) Společnou ochranu práv a zájmů při jednání s orgány státní správy, podnikateli, neziskovými organizacemi správci infrastruktury, občanskými iniciativami a podobně.

Vzhledem k současnému stavu je nutné, aby obce koordinovaly svůj postoj k výše uvedeným organizacím. V současné době jsou vztahy mezi obcemi mnohými podnikatelskými subjekty nebo společenskými organizacemi spíše napjaté. Pokud obce najdou společný princip spolupráce vůči dalším subjektům může dojít k tomu, že jako velký subjekt se stanou pro podnikatele zajímavější a vytváří prostor pro jednání o cenách služeb. Zároveň jde o to, aby v rámci mikroregionu byly vytvořeny podmínky pro vznik dalších pracovních míst. Pokud poskytují místní firmy srovnatelné služby s firmami z jiných regionů,

měly by být při výběrových řízeních zohledněny, protože zaměstnávají místní lidi. V současné době je hlavním úkolem vzniklých mikroregionů, aby se pustily do racionálních rozhodnutí, která v konečném důsledku přinesou rozvoj mikroregionu. Pokud se nepodaří mikroregionu podílet se na zabezpečování zaměstnanosti, nemá šanci na rozvoj.

Příležitostí a námětů na tuto činnost je celá řada. Pracovní příležitosti je možno vytvořit a využívat přes výpočetní techniku, provozování agroturistických služeb až třeba po pěstování biomasy jako topiva pro obecní kotelnu. Problém současné doby je všem známý nedostatek volných investičních prostředků, ale pomocí jejich sdružování, podpory státu, popřípadě i zahraničních programů, nejsou tyto projekty zcela nereálné.

5) Společný přístup všech vyjmenovaných v lobování za region.

Evropská unie klade velký důraz na spolupráci v regionech mezi místní státní správou, místní samosprávou, podnikateli a občany. Je zcela logické, že sebelepší projekt, nemá šanci na úspěšnou realizaci, pokud nemá podporu některé z výše vyjmenovaných stran. Mnohé mikroregiony proto již navázaly kontakt s místními podnikateli a společně připravují další postup všech zainteresovaných. Obyvatelé musí být informováni o činnosti, která se v regionu provádí a zejména jim musí být vysvětlováno proč se tomu tak děje. Není třeba dodávat, že tento úkol je velmi citlivý a jeho řešení je dlouhodobé, protože u většiny lidí převládá názor, že většina sdružení je tu proto, aby z toho měl výhodu někdo jiný.

Tato velká sdružení se však stávají i logickými partnery zákonodárců zvolených v jednotlivých regionech. Poslanci a senátoři tak získávají zpětnou vazbu na své volební obvody a mohou být přímo vztaženi do širokého spektra problémů, se kterými se region potýká. Rovněž besedy se zástupci centrálních orgánů státní správy jsou velmi konkrétní, protože mohou být zaměřeny na skutečnou problematiku regionu nebo mikroregionu a neprobíhají ve všeobecné rovině.

6) Společný postup pří územním a investičním plánování a při rehabilitaci venkovského rázu obcí.

Jedním z prvních projektů, který by měl každý mikroregion absolvovat, je sepsání studie, ve které by byly, nejlépe podle metodiky SWOT, popsány záměry jednotlivých obcí. Je logické, že pokud dnes obce uvažují o přeměně některých svých budov na jiné využití, tak nemá cenu budovat v každé obci například dům s pečovatelskou službou, když stačí sdružit

prostředky na jeden, ale za to s prvotřídním vybavením. Existuje opět celá řada příkladů, kdy sousední z furiantství budovali naprosto stejná sociální, zdravotnická nebo kulturní zařízení, která jsou dnes nevyužita. Tato studie má tedy úkol koordinovat územní plány a investiční záměry jednotlivých obcí minimálně na jedno volební období, ale lepší je delší výhled. Pokud je takový dokument zpracován, je možno rozhodovat i o dalším postupu při získávání finančních prostředků.

7) Společné získávání informací potřebných pro další rozvoj území a podávání projektů.

Problém venkova je většinou práce s informacemi. Na jedné straně se množí celá řada tak zvaných zaručených zpráv a na druhé straně informace zcela zásadního charakteru na venkově chybí. Je zcela běžné, že na různé semináře týkající se problematiky regionu nebo mikroregionu jezdí lektoři z druhého konce republiky, kteří mají naučený univerzální referát a několik dalších frází.

O vlastním regionu mnohdy vědí posluchači více, než ti, kteří jím přednášejí. Na druhou stranu je celá řada kvalitních lektorů i z centrálních úřadů, kteří poctivě jezdí po seminářích a besedách a vlastní práce jim tak stojí. Je tedy žádoucí, aby všeobecné informace přicházely do mikroregionu cestou médií a na základě těchto všeobecných informací mikroregion připravoval vlastní besedy, na kterých by nebyly objasňovány základní záležitosti, ale konkrétní problematika mikroregionu.

Mikroregion by se měl pokoušet získat co nejvíce aktuálních informací. Tyto informace musí pověřený pracovník analyzovat a mikroregion musí na ně reagovat. Chybou některých mikroregionů je, že se příliš upnou pouze na jeden cíl a mnohdy jim unikají finanční zdroje, které by mohly využít jinde, jen proto že se nezajímají o aktuální dění.

Je logické, že většina, zejména uvolněných starostů, si vytvořila z titulu své funkce celu řadu kontaktů na různých místech. Dnes mohou tyto kontakty v rámci mikroregionu propojit a opět získat celou řadu informací i pozvání dotyčných pracovníků do mikroregionu.

8) Výměna zkušeností mezi představiteli obcí a mezi mikroregiony

Jedním ze samozřejmých předpokladů fungujícího sdružení je komunikace mezi jeho členy. Pokud se sdružení sejde na ustavující schůzi, potom při schválení projektu nakonec při jeho vyhodnocení, promarňuje tím celou řadu skutečností. Některá sdružení zcela otevřeně

tvrdí. Že byla založena pouze proto, že je to podmínkou získání dotace. Neuvědomují si, že i neformální komunikace mezi starosty přináší celou řadu cenných informací, nápadů a podnětů, které je možno realizovat v jednotlivých obcích. Celá řada sdružení se dnes setkává v pravidelných intervalech, protože využívá tohoto potenciálu. Je samozřejmé, že v dnešní uspěchané době, asi by nebylo populární propagovat nějaké prázdné klábosení, ale osvědčuje se představiteli sdružení připravený program s jedním až dvěma připravenými body a potom kratší neformální diskuse. Téměř pravidelně se vyskytne nějaký námět k zamyšlení.

Některá větší sdružení se již naučila pracovat mezi sebou.Besedy těchto lidí obohatí obě strany, protože všichni již mají zkušenosti z komunální politiky a činnosti mikroregionů. Vědí, že pokud mikroregion skutečně funguje naráží dnes a denně na náměty, které je třeba řešit. Mnohdy se při jedné takovéto besedě objasní více problémů, než při návštěvě několika dalších úřadů.

2.3.Strategie

Strategie – program rozvoje- mikroregionu dle RETOŘIKA (1999) musí být cílena stejně jako strategie kteréhokoli jiného subjektu veřejné správy. To znamená, že bude koncipována jako dokument střednědobé až dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na jeho území. Ve své výsledné podobě představuje jednotný názor členských subjektů na možnosti a předpoklady rozvoje mikroregionu a obcí. V tomto smyslu existenci programu je nutno chápat jako jednu ze základních podmínek reálného řízení a koordinace rozvoje území mikroregionu.

Program je účelným zdrojem informací pro místní podnikatelskou sféru z hlediska formování její podnikatelské strategie. Je rovněž užitečným podkladem pro zájemce z tuzemska i zahraničí o investování na území mikroregionu. Kdy již samotná existence dlouhodobější strategie rozvoje území je chápaná ze strany investorů jako příznivý faktor umožňující uplatnění jejich zájmů. Význam existence programu bude narůstat i v souvislosti s novými formami organizace a zabezpečení rozvoje území. V tomto směru bude využitelný zejména pro činnost lokálních a regionálních rozvojových agentur.

Mezi základní funkce programu patří :

- definice společenských zájmů mikroregionu, jeho dílčích částí tj. obcí a měst, obyvatel a podnikatelských subjektů
- konkretizace základních předpokladů realizace společných zájmů,
- optimalizace územně-technických a sociálně-ekonomických podmínek pro rozvoj bydlení a podnikání,
- koordinace vynakládání veřejných investic z hlediska územního a funkčního vzhledem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru,
- koordinace rozdělování veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání,
- definice dlouhodobých záměrů hospodářské a sociální politiky pro území mikroregionu,
- posílení vědomí sounáležitosti k mikroregionu a odpovědnosti za jeho rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů

Program rozvoje mikroregionu by měl obsahovat :

A. Analýzy

- Mikroregion ve vnějších vztazích
- Demografická situace, prognóza a osídlení
- Nerostné suroviny a další přírodní zdroje jejich vztah k mikroregionu
- Podnikatelské aktivity a vývoj ekonomické sféry
- Vztah průmyslu k rozvojovým možnostem
- Vztah zemědělství k rozvojovým možnostem
- Vztah obytného potenciálu k rozvojovým možnostem
- Vztah občanské a technické infrastruktury k rozvojovým možnostem
- Charakter trhu práce a jeho vztah k rozvojovým možnostem
- Vztah ekologické situace k rozvojovým možnostem
- Cestovní ruch a rekreace ve vztahu k rozvojovým možnostem
- Rozpočtová a majetková situace
- Rozpočtová centra

B. Syntéza a závěry

- Rozvojové problémy
- Rozvojové předpoklady

- Kategorizace sídel z hlediska rozvojové perspektivy
- Strategie regionálního a municipálního rozvoje
- Očekávaný rozsah investování
- Náměty na rozvojové projekty
- Práce s programem

2.4.Rozvojové problémy a předpoklady

Rozvojové problémy dle REKTOŘÍKA (1999) např. slabé stránky, limity a bariéry rozvoje mikroregionu vyplývají buď z nedostatečného objektivního či subjektivního rozvinutí vnějších a vnitřních podmínek během dosavadního rozvoje mikroregionu (pak představují i jeho možné rozvojové šance nebo naopak z přecenění jejich možností, které neodpovídají celkovému stavu jejich rozvoje (pak vstupují jako možné limity či bariéry dalšího rozvoje). Rozvojové problémy ovlivňují určení relativní úrovně rozvoje dané složky v mikroregionu vzhledem k jiné hierarchicky vyšší situaci, většinou v následujícím členění :

1. Poloha a vnější vztahy
2. Přírodní zdroje
3. Obyvatelstvo
4. Životní prostředí
5. Osídlení
6. Bydlení
7. Kultura a památky
8. Infrastruktura
9. Sociální sféra
10. Financování a majetek
11. Trh práce
12. Zemědělství
13. Průmysl a stavebnictví
14. Cestovní ruch a rekreace

Na základě analýzy se vyhodnotí stávající kvantitativní a kvalitativní úroveň vnějších a vnitřních podmínek, předpokladů, problémů a bariér rozvoje mikroregionu. Na jejím základě lze stanovit, jaké faktory jakožto rozvojové předpoklady a možnosti mohou vedle slabých stránek zásadním způsobem ovlivňovat až vymezené směry a dynamiku

dalšího vývoje regionu. Základním hodnotícím kritériem pro posouzení jednotlivých jevů a faktorů jako rozvojových předpokladů a možností je porovnání mikroregionu se situací v sousedních subjektech, příp. s celostátními trendy v daných okruzích a sférách.

Rozvojové předpoklady a možnosti jsou zpravidla formulovány podle základních funkčních složek, okruhů a specifických sfér. Tak, jak jsou sledovány v analytické části. Uvádějí se pouze ty předpoklady, které svou povahou zásadně ovlivňující budoucí vývoj celého regionu, nebo alespoň jeho podstatné části.

2.5. Územní samospráva ČR

Územní samospráva je dle PEKOVÉ (2004) vybavena rozsáhlými pravomocemi. Zároveň to však znamená velkou odpovědnost.Územní samospráva jako nestátní subjekt vznikala jednak přirozeně – na úrovni obcí, jednak uměle – na úrovni vyšších stupňů územní samosprávy. Pro každý stupeň územní samosprávy je typické, že představuje :

- Územní celek, geograficky ohraničený, na němž žije
- Společenství občanů,
- Samosprávu veřejných záležitostí.

Územní samospráva je chápána jako forma veřejné vlády a veřejné správy – tzn. samostatné spravování věcí veřejných na území menším, než je stát. Česká republika je v současné době unitárním státem s dvoustupňovou územní samosprávou. Je představována volenými a výkonnými orgány. Prezident má pravomoc vyhlašovat volby o volených orgánech územní samosprávy. V souvislosti s pokračující reformou veřejné správy, jejíž součástí bylo i zrušení okresních úřadů k 31.12.2002.

Dle zákona č. 36/1960 Sb. O územním členění státu je na území České republiky 14 krajů včetně Hlavního města Prahy. Jihočeský kraj je vymezený územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Strakonice, Prachatice a Tábor.

Převod kompetencí zčásti i na obce, jsou u nás v současné době obce rozděleny do tří kategorií, které berou ohled na oddílný rozsah přenesené působnosti. Rozsah přenesené působnosti ovlivňuje celá řada zvláštních zákonů, a to:

- **V základním rozsahu**, kterou vykonávají orgány obce na území své obce jako správního obvodu obce,
- **V rozsahu pověřeného obecního úřadu,** který vykonává přenesenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem,
- **V rozsahu obecního úřadu s rozšířenou působností,** který rovněž vykonává přenesenou působnost ve správním obvodu určeném zvláštním prováděcím právním předpisem.

Základním článkem územní samosprávy je obec jako základní územní samosprávní celek. Je to základní územní jednotka státu. Tvoří jí obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální území). V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky. Jsou to :

- Území
- Občané ČR s trvalým pobytem, s čestným občanstvím obce.
- Samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce

2.5.1. Druhy obcí v České republice

Na úrovni obcí a měst je v ČR rozhodující zajištění vlastní samosprávy, tzn. plnění samosprávní funkce. I u nás se využívá smíšený model a obce a města zabezpečují za stát i další úkoly v rámci plnění přenesených působností, neboli výkonu státní správy, a to v tzv. obcí s pověřenými úřady a v obcích s rozšířenou působností. Samostatná působnost je však i v těchto obcí prioritní. Rozlišujeme tyto základní druhy obcí :

- Obce, které nejsou městy
- Města v závislosti na počtu obyvatel (v současné době je požadavek 3 000 obyvatel)
- Obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností, které podle zákona zabezpečují ve svém správním obvodu výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležící ostatním obcím. V současné době se tudíž rozlišují tři stupně přenesené působnosti:

- vlastní obec
- obec ve svém spádovém územním obvodu
- obec jiného územního obvodu

- Statutární města, která mohou území města rozčlenit na městské obvody nebo městské části a to obecně závaznou vyhláškou. Statutární města mají zároveň postavení pověřených obecních úřadů. Většina statutárních měst je od roku 2001 sídlem krajských úřadů.
- Hlavní město Praha členěné na městské části (obvody).

Vnitřní organizace obcí i měst se příliš neliší, je však členitější u větších měst. Pro ČR je typická rozdrobenost obcí. Rozdrobená sídelní struktura obcí neumožňuje výrazněji zvyšovat alokační efektivnost v lokálním veřejném sektoru za situace omezených zdrojů financování. Ve většině malých obcí se nedaří dosahovat při zajišťování lokálních veřejných statků úspor. V současné době se proto stát snaží:

- Omezovat další rozdělování malých obcí na menší sídelní útvary, a tím další drobení sídelní struktury v České republice. Podle zákona o obcích se obce budou moci rozdělovat pouze v případě, že nedojde k poklesu počtu v nových obcích pod 1000 obyvatel a každá nová obec bude mít hranice svého katastrálního území nejméně se dvěma různými obcemi. K rozdělení obce (podobně jako při slučování obcí) musí mít občan právo se vyjádřit – občané mají právo vyjádřit své stanovisko v místním referendu. O vyhlášení místního referenda rozhoduje zastupitelstvo obce.
- Současně motivovat opět k jejich slučování, a to dobrovolnou cestou. Jednou z forem motivace by mělo být i stanovení podílu obcí na celostátním výnosu některých daní v závislosti na velikosti kategorie obce. Nicméně se zatím ukazuje, že tento způsob motivace je v praxi neúčinný.

2.5.2. Samostatná a přenesená působnost obce

V ČR v rámci samostatné působnosti obec dle zákon o obcích č. 128/2000 Sb. rozhoduje na svém území o programu rozvoje, tzn. zajišťuje hospodářský, sociální a kulturní rozvoj obce, stará se o tvorbu a ochranu životního prostředí, zajišťuje lokální a některé upřednostněné veřejné statky. Obce v rámci svého výkonu samostatné působnosti mohou spolupracovat. Jedná se o tak zvané dobrovolné svazky obcí.

Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost

orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon o obcích.

Samostatná působnost obcí je velmi důležitý nástroj řízení a hospodaření. Každá obec má v rámci svých finančních prostředků možnost zajistit občanům příjemný život v obci a uspokojit jejich potřeby. Obec na základě výkonu samostatné působnosti zabezpečuje rozvoj územního obvodu. Je na občanech, jaké zástupce si zvolí, protože prosperita a rozvoj obce závisí na tom, s jakou odpovědností volení zástupci přistupují k hospodaření s obecními prostředky. Můj názor je, že výsledkem samostatné působnosti obcí je, že občan má větší podíl na chodu obce a tím i na jejím rozvoji. Dále obec může disponovat některými finančními prostředky na základě vlastního uvážení. Z toho vyplývá, například možnost investování do nových zařízení jako jsou sportovní areály, kulturní zařízení atd.

Obec je kromě samostatné působnosti oprávněna k určité činnosti v oblasti státní správy, a to v rozsahu, který je na ni přenesen.

V zákoně o obcích č. 313/2002 § 61 odstavec 2 nalezneme právně zakotvenou přenesenou působnost obcí, jejíž orgány se řídí:

- při vydávání nařízení obce a při rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob, zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona;
- v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů, návrhy a opatřeními, popřípadě rozhodnutím krajského úřadu. Usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem.

Zákon dále říká, že krajský úřad vykonává vůči orgánům obce ve věci přenesené působnosti metodickou a odbornou pomoc. Dozor nad výkonem přenesené působnosti obcí vykonávají Ministerstvo vnitra ČR a krajský úřad v přenesené působnosti. Dozor se provádí následovně a zjišťuje se při něm soulad nařízení obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce, které nejsou nařízeními obce, se zákony, jinými právními předpisy nebo v jejich mezích též s usneseními vlády nebo se směrnicemi ústředních správních úřadů.

Pro plnění povinností obcí na úseku přenesené působnosti je z finančního hlediska významné, že obcím náleží příspěvek ze státního rozpočtu k částečné úhradě výdajů spojených s výkonem státní správy přenesené na obce. Příspěvek na výkon státní správy vychází z finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí s rozšířenou působností Je stanoven pro každou jednotlivou obec, která je od roku 2003 pověřená výkonem státní správy v tzv. rozšířené působnosti. Výše příspěvku závisí na rozsahu přenesené působnosti obce a počtu trvale bydlících obyvatel v obci (např. pro obce s působností stavebního úřadu, matričního úřadu, atd.). Hodnota tohoto příspěvku a způsob jeho výpočtu jsou každoročně určovány zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok.

2.5.3. Sdružování obcí

Ačkoliv už v minulosti zákon o obcích umožňoval sdružování obcí pro společné zabezpečování lokálních veřejných statků pro obyvatele většího společenství sdružených obcí, aby se zvýšila hospodárnost při alokaci rozpočtových zdrojů, byl tento způsob většinou opomíjen. Teprve v posledních letech se sdružování obcí opět začíná rozvíjet. Rozlišujeme tyto formy spolupráce obcí:

- Dobrovolné svazky obcí, zakládané písemnou zakladatelskou smlouvou zúčastněnými obcemi. Jsou samostatnými právnickými osobami. Mohou k plnění svých úkolů zakládat právnické osoby. Předmětem jejich činnosti mohou být pouze činnosti vymezené zákonem v samostatné působnosti. Obec může na svazek přenést svůj majetek.
- Smlouvy o sdružení. Účelová sdružení právnických osob jsou právnickými osobami.
- Jiná seskupení obcí, například Svaz měst a obcí ČR. Obce mohou být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

  Tato spolupráce se rozvíjí i v rámci tzv. mikroregionů.

2.5.4. Regionální úroveň územní samosprávy

Kraj jako vyšší územně samosprávný celek je významným typem regionu, jako mezičlánkem mezi státem a obcemi. Nicméně většina krajů neodpovídá počtem obyvatel, rozlohou území a dalšími parametry pojetí regionu soudržnosti (NUTS II), na jehož rozvoj se

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
Ústřední knihovna
Studentská 13
České Budějovice

zaměřuje strukturální regionální politika Evropské unie. Proto bylo nutné vytvořit v České republice osm NUTS II pospojováním některých krajů.

Regionální politika dle PEKOVÉ (2004) se realizuje jednak na úrovni státu prostřednictvím ústředních orgánů státní správy a zaměřuje se především na pomoc méně rozvinutým regionům, jednak na úrovni samotného regionu se zaměřením na rozvoj celého regionu a zmírňování rozdílů v ekonomickém rozvoji uvnitř regionu mezi mikroregiony, obcemi a městy apod. Mezi hlavní cíle regionální politiky jako koncepční činnosti státu. Která v tomto směru využívá různé nástroje, včetně finančních můžeme zahrnout tyto cíle :

- Přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji regionů na území státu,
- Přispívat ke snižování výrazných rozdílů v sociálně ekonomickém rozvoji regionů různými formami jeho podpory s cílem dosáhnout zlepšení ve využívání ekonomického potenciálu na úrovni regionů
- Respektovat požadavek trvale udržitelného rozvoje

V České republice se na podporu regionální politiky využívají především nástroje veřejných financí, a to jak na úrovni státního rozpočtu tak na úrovni rozpočtů jednotlivých článků územní samosprávy. Nicméně v současné době se především obce a kraje potýkají s problémy vyčlenit ve svých rozpočtech potřebný objem financích prostředků jako podmínky pro získání dotací od EU. Jedním z nástrojů zvýšení efektivnosti využití finančních prostředků pro podporu regionálního rozvoje je využití SWOT analýzy.

Pro další sociálně ekonomický rozvoj kraje, regionu, včetně jeho částí – mikroregionů, obcí apod. je důležité vyhodnotit dosavadní stav, analyzovat a porovnávat vnitřní slabé a silné stránky daného území, tzn. vhodnými nástroji omezovat, resp. eliminovat vliv podstatných faktorů, které lze označit za silné stránky (vlastní přednosti). Toto vyhodnocení je důležité proto, aby bylo možné účinně směřovat využití různých nástrojů, včetně finančních, pro další rozvoj daného území, aby bylo možno využít co nejvíce možností, které se naskýtají, a vyvarovat se, resp.s využitím vhodných nástrojů co nejvíce eliminovat vliv možných hrozeb působící zejména z vnějšku, aby co nejméně ohrozily či zpomalily další rozvoj území.

Praktickým problémem regionální politiky v ČR v současnosti je určitá rozšířenost řízení na centrální úrovni do více resortů a na utvořené kraje. Jedním ze subjektů aktivně uskutečňující cíle regionální politiky jsou i obce.

Národní rozvojový plán má tyto priority :

- Podpora rozvoje ekonomické základny a posílení její konkurenceschopnosti
- Rozvoj základní infrastruktury
- Rozvoj lidských zdrojů
- Ochrana a zkvalitňování jednotlivých složek životního prostředí
- Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství
- Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství

Tyto základní priority jsou dále zpřesňovány pro jednotlivé NUTS II, tzn. v pojetí EU regiony soudržnosti. V této oblasti tedy národní rozvojový plán překračuje rámec financování potřeb lokálního veřejného sektoru na úrovni krajů, protože většina krajů v ČR parametrům regionu soudržnosti nevyhovuje. Ekonomický potenciál NUTS II v České republice až na Prahu je pod úrovní kritéria EU pro poskytování dotací ze strukturálních fondů EU. Národní rozvojový plán ČR tudíž klade vysoké nároky na použití zdrojů rozpočtové soustavy, a to nejenom na centrální úrovni (SR, státní fondy), ale i finančních zdrojů v rozpočtech krajů. Které je možno využít na financování různých podpor směřující k rozvoji regionů (krajů) v ČR i v rozpočtech obcí využitelných pro financování rozvojových programů, zejména na úrovni sdružení obcí, mikroregionů, což je v rozhodovací pravomoci orgánů obcí.

Obecně na finanční podpory není právní nárok, jsou-li však jmenovitě schváleny při schvalování státního rozpočtu, stávají se mandatorním výdajem státního rozpočtu. Příjemci podpor mohou být různí: např. kraje, sdružení obcí obce ale i podnikatelé, nestátní neziskové organizace a další. Mohou získat podporu na základě žádosti a předložení konkrétního projektu s prognózovaným dopadem na rozvoj regionu, který musí být v souladu se státním programem regionálního rozvoje. Ve vyspělých zemích je snaha motivovat různé potenciální příjemce podpor ke spolupráci na rozvojových projektech, tzn. aby vzájemně spolupracoval veřejný sektor i soukromý sektor při dalším ovlivňování ekonomického rozvoje daného regionu. V ČR se však zatím nepředpokládá významnější zapojení soukromých finančních zdrojů (kapitálu), nicméně v budoucnu to bude nutné, má-li se zrychlit sociálně ekonomický rozvoj zejména těch území, které se potýkají s velkými strukturálními problémy. V situaci, kdy veřejný sektor se potýká problémem nedostatku potřebných finančních prostředků – to znamená zdůvodnit z dlouhodobého hlediska výhodnost uvažovaných rozvojových projektů i

pro rozvoj podnikání v soukromém sektoru a získání finančních podpor od podnikatelů, koncentrovat tak všechny možné dostupné zdroje pro financování rozvojových projektů. V širším slova smyslu jde o rozvíjení a prohlubování spolupráce veřejného sektoru se soukromým sektorem při zvyšování ekonomického potenciálu daného území. Tato spolupráce musí být oboustranně výhodná. Vedle finančních podpor ze státního rozpočtu nebo ze státních fondů by měly mít významné postavení dotace z rozpočtu kraje i jiné formy podpory ze strany kraje jako VÚSC. Na úrovni krajů o nich rozhodují orgány krajské územní samosprávy. Rozpočty krajů by měly být důležitým nástrojem realizace koncepce regionální politiky krajů i nástrojem prosazování cílů regionální politiky.

Územní finance na regionální úrovni musí proto prostřednictvím finančních toků brát ohled na :

- Zvláštnosti regionálního rozvoje a jeho problémy
- Strukturu a řízení regionálního veřejného sektoru, popřípadě i lokálního veřejného sektoru a možnosti financování
- Možnost využít k rychlejšímu sociálně ekonomickému rozvoji regionu i kapacity a finanční prostředky soukromého sektoru.

V ČR je na úrovni krajů problémem napjatost jejich finančního hospodaření, zatím malý objem zdrojů v jejich rozpočtu pro poskytování podpor regionálního rozvoje i rozvoje příhraničních oblastí, které zasahují do území kraje. Teprve postupně se mění struktura příjmů rozpočtů krajů.

Účinnost regionální politiky ovlivňující i instituce svou činností řídící, poradenskou a dalšími činnostmi. Mezi hlavní instituce, které ovlivňují regionální politiku v České republice, můžeme zařadit :

- Zákonodárné složky – parlament
- Orgány veřejné správy a území samosprávy
- Regionální rady na úrovni NUTS II
- Regionální rozvojové agentury, ale i agentury s celostátní působností
- Řídící a monitorovací orgány.

Účinnost regionální politiky mohou ovlivňovat i aktivity zájmových komor (např. hospodářské komory, agrární komory apod.), nevládní neziskové organizace, vysoké školy (např. svou výzkumnou aktivitou, vzdělávací činností apod) a další organizace.

2.6.SWOT ANALÝZA

Dle PEKOVÉ (2004) vyjadřuje systematickou identifikaci a analýzu působení hlavních vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících z dlouhodobého hlediska rozvoj kraje, mikroregionu či obce.

Při provádění této analýzy se vychází z výsledků externích i interních strategických analýz. V rámci tohoto rozboru je popisováno, do jaké míry se střetávají silné stránky se slabými, a jaké příležitosti či hrozby působí. SWOT analýzu lze podle HORÁKOVÉ (2001) považovat za nástroj, který pomáhá určit jeho místo v prostředí, charakterizovat možnosti a identifikovat reálné předpoklady pro vývoj budoucích aktivit, znamenajících realizaci strategických cílů.

Kvalitní analýza umožňuje objektivizovat plánovaný objem finančních zdrojů potřebných k podpoře dalšího sociálně ekonomického rozvoje daného území. Zároveň je však nutné využít komparativní metody porovnání se situací v podobných regionech tzn. faktorů, které podstatným způsobem ovlivňují rozvoj sousedních regionů. Jednotlivé faktory však zpravidla působí rozdílným způsobem na rozvoj různých území. Jeden a týž faktor může být pro jeden region silnou stránkou a pro jiný region však slabou stránkou.

a) Analýza interního prostředí (analýza silných a slabých stránek)

Pro HORÁKOVOU (2001) znamenají tyto analýzy *kvalifikované a nestranné* posouzení:

- vlastních schopností a dovedností (výzkumných, vývojových, výrobních, technických, finančních, organizačních i marketingových) a jejich síly
- vlastní výkonnostní potence
- zdrojových možností
- úrovně managementu

Silné stránky podle HORÁKOVÉ (2001) představují pozitivní faktory přispívající k úspěšné činnosti a výrazně ovlivňují jeho prosperitu. KOTLER (2000) ovšem dodává, že nemá význam radovat se ze silných stránek u nevýznamných faktorů.

Slabé stránky představují jistá omezení a brání efektivnímu výkonu, ale při zkoumání slabých stránek se nemusí usilovat o napravování slabostí u málo významných faktorů.

b) *Analýza externího prostředí (analýza příležitostí a ohrožení)*

Dle názoru KOTLERA (1995) se musí sledovat rozhodující síly *makroprostředí* (demograficko-ekonomické, technologické, politicko-právní a sociálně-kulturní), které ovlivňují její obchody. HORÁKOVÁ (2001) uvádí, že tyto makroelementy jsou v podstatě mimo dosah kontroly. Parametry tohoto prostředí se musí dokonale poznat, analyzovat, sledovat jejich vývojové trendy a snažit se jejich klady využít pro další rozvoj.

Je důležité též sledovat významné *účastníky mikroprostředí* (zákazníky, konkurenty, distribuční sítě, dodavatele). Toto prostředí se může do určité míry ovlivnit a kontrolovat.

Pro praktické posouzení příležitostí a hrozeb jsou sestavovány **matice příležitostí a ohrožení**. Příležitosti a ohrožení vyplývají z vnějšího prostředí a většinou nejdou ovlivnit. Lze je pouze vymezit, posoudit a přijmout opatření, která by vedla k jejich využití nebo zeslabení.

KOTLER (2000) definuje marketingové příležitosti a ohrožení:

Marketingová příležitost je představována *přitažlivou oblastí, v níž firma, pomocí marketingových činností, získá konkurenční výhody.*

Ohrožení firmy *je výzva vzniklá na základě nepříznivého vývojového trendu, která by mohla vést, v případě absence účelných marketingových aktivit, k narušení .*

Poté co mikroregion prozkoumá své interní a externí prostředí, může začít určovat specifické cíle a úkoly pro plánovací období – tzn. formulování cíle. Tyto cíle je důležité uspořádat od nejdůležitějšího k nejméně důležitým, a měly by vycházet z reálných analýz příležitostí.

3. METODIKA

Cílem této diplomové práce je zpracovat část Strategie rozvoje mikoregionu Budějovicko-sever. Důležitou částí je analýza SWOT, ze které jsou patrné podstatné informace. Strategie slouží v mnoha případech jako příloha k žádostem o dotace. Obecně se projekty ucházející se o podporu ze strukturálních fondů EU mohou dělit na tzv. měkké a tvrdé projekty. Termínem „měkké" označujeme projekty zaměřené na oblast rozvoje lidských zdrojů. Termínem „tvrdé" jsou označovány projekty investičního charakteru a mohou být předkládány v rámci ostatních operačních programů.

Pro zpracování diplomové práce jsem zvolila metodický postup odpovídající standardním metodám při získávání aktuálních informací, tj. vyhledávání relevantní literatury a selekce informací především z elektronických zdrojů.

Předmětem zkoumání je území severně od města České Budějovice – Mikroregion Budějovicko-sever. Jedná se o 12 měst a obcí. Na základě zjištěných potřebných informací a rozhovorů se zástupci tohoto území byla připravena základní struktura a zpracovány podklady pro kapitoly.

V první části byla využita literatura, která byla roztříděna na části Strategie mikroregionu, územní členění, regionální politika a metoda SWOT. Je zde popsáno co to vlastně je mikroregion a k čemu slouží. Dále je zde charakterizována metoda SWOT, která zahrnuje jak interní, tak i externí stránku území.

Interní rozbor: Silné stránky (**S**trenght) x Slabé stránky (**W**eaknesses) = **S–W** analýza
Externí rozbor: Příležitosti (**O**pportunities) x Hrozby (**T**hreats) = **O–T** analýza

Naopak u analytické části byla převážně využita data elektronické podoby (např. Český statistický úřad apod.) Získané informace byly zpracovány do jednotlivých oblastí (infrastruktura, zemědělství, sociální oblast atd.). V této části probíhala také řada rozhovorů a konzultací s odbornými pracovníky jednotlivých úřadů .

Na základě zjištěných poznatků tohoto území jsem sestavila Analýzu SWOT, která je uvedena po přehlednost v tabulce tak jak jí uvádějí autoři.

4. PROGRAM ROZVOJE MIKROREGIONU BUDĚJOVICKO–SEVER

Jeho snahou je navrhnout středně- až dlouhodobý rozvoj území na severovýchod od města České Budějovice, v návaznosti na programové dokumenty srovnatelného nebo vyššího řádu např. :

- Strategie rozvoje města České Budějovice
- Strategie rozvoje Budějovického kraje
- Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje (dále PRK)
- Regionální operační program regionu soudržnosti NUTS 2 Jihozápad (dále ROP)
- Národní rozvojový plán ČR (dále NRP)

Tabulka č. 1 – Seznam obcí

obec	starosta
Hluboká nad Vltavou	Tomáš Jirsa
Borek	Václav Fučík
Hosín	Josef Matouš
Hrdějovice	Jan Černoch
Hůry	Pavel Matoušek
Úsilné	Pavel Kašpárek
Chotýčany	Karel Mach
Adamov	Jan Novotný
Libnič	Bohumil Pouzar
Rudolfov	Miroslav Hroch
Ševětín	Jan Hladký
Vitín	Josef Klečka

4.1.Svazek měst a obcí mikroregionu Budějovicko – sever

Svazek měst a obcí mikroregionu Budějovicko – sever byl založen dne 25.6. 2001 (rozšířen byl v roce 2003, po přistoupení obcí Adamov a Libnič a v roce 2004 po vstupu Rudolfova, Ševětína a Vitína) z důvodů nutnosti společného postupu členských obcí při ochraně životního prostředí, koordinaci investičních akcí a územních plánů, slaďování zájmů a činností místních samospráv, správě společného majetku svazku a propagaci sdružení a jeho území. Konkrétně se jedná o koordinaci práce obcí v oblasti cestovního ruchu, dopravy, přeshraniční spolupráce, regionálního rozvoje, sociální infrastruktury, správy majetku, vodního hospodářství a životního prostředí a jeho ochrany. Z právního hlediska jde o zájmové

sdružení obcí podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích a §20, odst. 2 a 3 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku.

4.1.1. Profil mikroregionu

Mikroregion je tvořen dvanácti samosprávnými obcemi, které jsou dále děleny na 24 katastrálních území. Osídlení je poměrně nevyrovnané, největší koncentrace obyvatel je v jižní a východní části mikroregionu. Jedná se zejména o oblast kolem řeky Vltavy směrem k městu České Budějovice, která začíná městem Hluboká nad Vltavou V území jsou dvě dominantní sídla - město Hluboká nad Vltavou s 3626 obyvateli a město Rudolfov s 2259 obyvateli, naopak nejmenšími sídly jsou osady Líšnice, Poněšice a Jelmo, kde žije 31, 33, resp. 34 obyvatel.

Bytová situace ukazuje značnou různorodost osídlení mikroregionu. Zatímco obce ve větší vzdálenosti od krajského centra České Budějovice mají vysoké procento neobydlených bytů (Vitín, Libníč, místní části města Hluboká), obce v těsné blízkosti centra (Rudolfov, Borek, Hrdějovice) mají počet neobydlených bytů minimální. Tyto obce se stávají snadno dostupnými „předměstími" krajského města (MHD a individuální automobilová doprava), do kterých probíhá stálá migrace občanů z přelidněného centra. Tento vývoj je v poslední době charakteristický pro všechny velké městské aglomerace v České republice.

Tabulka č. 2 - Sídelní struktura obcí a částí obcí v mikroregionu

Obec, část obce	Obyvatelstvo celkem	Trvale obydlené domy	Trvale obydlené byty
Adamov	**515**	**150**	**171**
Borek	**1 142**	**257**	**366**
Hosín	**674**	**211**	**251**
Dobřejovice	195	69	75
Hosín	479	142	176
Hrdějovice	**1 489**	**425**	**461**
Hrdějovice	1 445	408	443
Opatovice	44	17	18
Hůry	**420**	**118**	**140**
Chotýčany	**220**	**59**	**71**
Hluboká nad Vltavou	**4 582**	**979**	**1 583**
Bavorovice	313	75	103
Hluboká nad	3 626	726	1 255
Hroznějovice	54	20	20

Jaroslavice	-	-	-
Jeznice	35	14	14
Kostelec	138	31	41
Líšnice	31	12	12
Munice	201	52	70
Poněšice	33	13	14
Purkarec	151	36	54
Libníč	**388**	**77**	**93**
Jelmo	34	14	15
Libníč	354	63	78
Rudolfov	**2 423**	**663**	**858**
Hlinsko	164	41	52
Rudolfov	2 259	622	806
Ševětín	**1 292**	**286**	**424**
Úsilné	**317**	**96**	**108**
Vitín	**250**	**88**	**95**
Mikroregion celkem	**13 712**	**3 409**	**4 621**

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001

Věková struktura populace v mikroregionu vykazuje, podobně jako v Jihočeském kraji a celé České republice, spíše nepříznivý vývoj. Vzhledem ke skutečnosti, že v posledních deseti letech natalita neustále klesá, dochází ke stárnutí celé populace. Dle zkušeností z ostatních zemí Evropy, kde tento vývoj proběhl již dříve, lze předpokládat, že tento trend bude dále zesilovat, neboť nejsilnější ročníky jsou v současnosti ještě v produktivním věku a tím do značné míry vyrovnávají narůstající počet občanů v důchodovém věku.

Tato skutečnost, daná celkovou ekonomicko-sociální situací ve společnosti, je v mikroregionu Budějovicko – sever dále zvýrazněna do značné míry venkovskou povahou celé oblasti (s výjimkou měst Hluboká nad Vltavou a Rudolfov, obcí Borek a Hrdějovice). Obyvatelstvo venkovských oblastí stárne značně rychleji, což je dáno především stěhováním mladých lidí do větších měst, kde lze snáze získat perspektivní zaměstnání a je obecně lepší přístup ke společenskému a sportovnímu vyžití.

Tabulka č. 3 - Věková struktura obyvatel mikroregionu

Okres, obec	Obyvatelstvo celkem	z toho v přibližném věku						Průměrný věk
		0 - 14	15 - 59			60 +		
			muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	
Adamov	517	88	179	184	363	30	36	66	38
Borek	1 142	187	392	428	820	74	61	135	37
Hosín	674	125	219	210	429	49	71	120	38
Hrdějovice	1 489	306	497	517	1 014	75	94	169	35
Hůry	420	77	149	134	283	24	36	60	38
Chotýčany	220	45	70	64	134	17	24	41	36
Hluboká nad Vltavou	4 582	772	1 600	1 474	3 074	288	447	735	37
Libníč	388	33	144	108	252	45	58	103	46
Rudolfov	2 423	369	819	794	1 613	195	246	441	40
Ševětín	1 292	249	425	418	843	77	122	199	37
Úsilné	317	47	119	96	215	22	33	55	40
Vitín	250	28	85	79	164	20	38	58	40
Mikroregion celkem	**13 714**	**2 326**	**4 698**	**4 506**	**9 204**	**916**	**1 266**	**2 182**	**39**

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001

Komparativní výhodou mikroregionu je jeho výhodná poloha nedaleko jihočeské metropole Českých Budějovic. Díky tomuto faktu mohou obyvatelé mikroregionu dojíždět za prací do českobudějovické aglomerace, čímž je částečně eliminován jeden z důvodů vystěhování mladých rodin. Nízký věkový průměr obyvatel některých obcí (zejména Hrdějovice jsou hluboko pod věkovým průměrem kraje 39,3 roku) naznačuje další trend, který se projevuje v přistěhování původních obyvatel Českých Budějovic do okolních obcí, kde hledají především klidné a čisté prostředí a podmínky pro bydlení. Tyto obce se tak stávají příměstskými satelity krajské metropole. Další nezanedbatelnou výhodou mikroregionu je existence kulturního a sportovního střediska v Hluboké nad Vltavou, které je oblíbenou výletní destinací i pro obyvatele Českých Budějovic.

4.2. Českobudějovický bioregion

Celá oblast mikroregionu Budějovicko - sever leží v Českobudějovickém bioregionu. Bioregion se nachází ve střední části jižních Čech. Typická výška bioregionu je 370 - 440 m. V oblasti Hosína a Hluboké však kolem řeky Vltavy vznikly geologickým vývojem lokální

vyvýšeniny patrné hlavně při pohledu od západu. Jejich panorama zvýrazňují siluety zámku Hluboká a kostela v Hosíně.

V katastru obcí Libníč, Hůry a Rudolfov pánev přechází do vyvýšeniny „lišovského prahu", který od sebe geomorfologicky odděluje Českobudějovickou a Třeboňskou pánev.

Celé území leží v nejteplejší z mírně teplých oblastí. Podnebí je tedy mírně teplé, středně zásobené srážkami: Průměrná roční teplota a úhrn srážek v metropoli České Budějovice je 7,8°C a 620 mm. Celá pánev představuje inverzní oblast velkých rozměrů známou občasnými rekordními mrazy (Litvínovice: -42,2°C v zimě 1929). Bioregion leží ovšem i v oblasti silného vlivu föhnů za Alpami a Šumavou, takže se zde vyskytují letní absolutní maxima až k 40°C. Bioregion má tedy pravděpodobně nejkontinentálnější klima v ČR, tomu odpovídá i nejvyšší srážkové diversita, neboť červencové srážky více než 4x převyšují únorové. Tento poměr je zde nejvyšší v celé ČR. Klimatické poměry mají značný dopad na vegetaci.

4.2.1. Rybníky

Ve správním území města Hluboká nad Vltavou se nachází 178 hektarů rybníků ve vlastnictví společnosti Rybníkářství Hluboká a.s., sloužících k chovu a prodeji ryb a související výrobě. Nejvýznamnějšími rybníky jsou Munický, Zvolenský, Naděje, Podhradský, Blanský a Návesný. Cca 2-3 hektary rybníků se nachází v jiném vlastnictví, většinou v soukromém nebo obecním, a nemají větší hospodářský význam. V katastru města Rudolfov se nacházejí 4 rybníky, z toho 2 jsou ve vlastnictví města - Královský a Kačer a 2 rybníky jsou v soukromém vlastnictví. V katastru obce Úsilné je několik malých obecních rybníků sloužící ke sportovnímu rybaření a koupání, 4 menší rybníky v soukromém vlastnictví slouží k chovu ryb. Dále ve správním území obce Adamov se nachází Hůrský rybník , ve správním území obce Libníč je pak menší rybník v místní části Jelmo. V Obci Ševětín je známý rybník Bubenský. Při jižním okraji obce Vitín se rozprostírá rybník Havlák.V katastru obce Hrdějovice je alokována vodní plocha vzniklá po těžbě štěrkopísku sloužící ke sportovnímu rybaření. Obce Chotýčany a Hůry spravují 5 obecních rybníků) majících spíše estetický a krajinotvorný význam. Obec Ševětín vykazuje téměř 14 ha rybníků, z nich dva největší (Bubenský a Žďárský) intenzivně využívá k chovu kapra Rybářství Třeboň.

4.2.2. Vodní toky

Osou mikroregionu Budějovicko – sever je řeka Vltava. Protéká středem dané oblasti a na severu přechází ve vodní nádrž Hněvkovice. Jiné větší vodní toky se zde, kromě přítoků Vltavy, nenacházejí.

4.2.3. Vodní plochy

Vodní plochy většího významu se nacházejí spíše vně hranic mikroregionu. V rovinaté západní části Českobudějovické pánve je to rozsáhlá rybniční soustava s nejvýznamnějším rybníkem Bezdrev. V severní části se nachází nově vybudovaná vodní nádrž Hněvkovice, využívaná převážně pro rybářské a rekreační účely. Její potenciál však v těchto oblastech není zdaleka vyčerpán. Zájmem obcí a zejména města Hluboká nad Vltavou je prosadit u správce povodí její výraznější turistické využití.

4.3.Infrastruktura doprava

4.3.1. Vodohospodářská infrastruktura

Převážná většina obcí je napojena na vodárenskou soustavu Jižní Čechy se zdrojem vody z přehrady Římov na řece Malši, doplňkovými zdroji jsou vlastní vrty a studně. Severní část regionu (obce Vitín a Ševětín) je zásobována vodou ze zásobovacího řadu Dolní Bukovsko (Bukovská voda), který je ve špatném stavu a je nutná jeho rekonstrukce. Rovněž vodovodní sítě v těchto obcích je nutné postupně obnovovat.

Vodovodní sítě a veřejné kanalizace jsou převážně ve vlastnictví obcí, které jejich provoz zajišťují smluvní formou zejména u dvou rozhodujících správců – VAK JČ a 1.JVS.

4.3.2. Odpadové hospodářství

Většina obcí mikroregionu je napojena na centrální kanalizační sběrač s vyústěním na čistírnu odpadních vod (ČOV) v Českých Budějovicích. Obce Hosín a Hůry se v budoucnu na tento kanalizační sběrač napojí. Svoz tuhého domovního odpadu provádí v dané oblasti firma Rumpold na skládku ve Vodňanech. Svoz komunálního odpadu v obci Hluboká nad Vltavou

provádí Podnik místního hospodářství Hluboká nad Vltavou. V obci Libníč pak svoz tuhého domácího odpadu zajišťuje firma A.S.A.

Obec Hluboká nad Vltavou má vlastní skládku, která je v současné době ve druhé etapě svého budování. Pro rok 2007 se počítá s budováním 3. etapy skládky o kapacitě 40.000 m3. Dále v obci Hrdějovice funguje skládka rostlinného odpadu, kde se skladují např. větve, tráva po posečení atd. Ostatní obce nemají ve svých správních územích skládky..

V mikroregionu rovněž funguje asanační podnik zajišťující svoz, zpracování a likvidaci konfiskátů živočišného původu – Vetas České Budějovice s.r.o., který sídlí v obci Dobřejovice. V souvislosti s provozem kafilérie vznikají v mikroregionu některé specifické problémy týkající se především životního prostředí. Jedná se o emise, pachové emise a odpadní vody. Zejména v době výskytu tak nebezpečných chorob, jakým bylo například BSE, je důležité udržet chod kafilérie na úrovni, která bude odpovídat požadavkům EU a zároveň bude eliminovat negativní vliv na životní prostředí na minimální úroveň.

4.3.3. Energetická infrastruktura

Z pohledu zásobování obcí elektrickou energií nejsou v daném regionu žádné větší problémy. V četných obcích je v souladu s rozvojem zástavby rodinných domů nutné elektrickou síť průběžně posilovat.

Plyn je rovněž zaveden do většiny obcí. Napojení jednotlivých objektů v obcích na plynovod je otázkou spíše finančního charakteru. Páteří plynofikovaného území regionu je vysokotlaký plynovod České Budějovice – Hluboká nad Vltavou. Většina obcí je plynofikována ze 40 – 50%, další připojení je závislé na zájmu obyvatel a cenách zemního plynu.

Na území mikroregionu, stejně jako v celém Jihočeském kraji, mají v současnosti přirozené monopolní postavení dvě společnosti - pro distribuci elektřiny EON a pro distribuci plynu Jihočeská plynárenská, a.s. Hlavním předmětem činnosti obou společností je nákup, distribuce, tranzit a prodej elektřiny či zemního plynu a dále provoz a výstavba sítí.

Vzhledem k tomu, že obce mikroregionu jsou spíše menší velikosti, nepředstavují pro zmíněné distributory příliš velký segment trhu, a proto lze předpokládat, že investice do energetické infrastruktury v řešeném území nebudou pro tyto firmy prioritou.

Tabulka č. 4 - Vybavenost obcí energetickou infrastrukturou

Obec	elektrifikace	plynofikace
Adamov	ano	ano, 40%
Borek	ano	ano
Hosín	ano, vedení nad zemí	ano, 50 %
Hrdějovice	ano	ano
Hůry	ano	ano
Chotýčany	ano	ne
Hluboká nad Vltavou	ano	pouze Hluboká a Bavorovice
Libníč	ano	ano, 90%, osada Jelmo ne
Rudolfov	ano	ano, 90%
Ševětín	ano	ano, 60 %
Úsilné	ano	ano, 40 %
Vitín	ano	ano, 80 %

Centrální zásobování obyvatelstva teplem je zavedeno ve městech Hluboká nad Vltavou, Rudlofov a obci Ševětín s napojením na místní plynové kotelny, které zásobují teplem část bytových domů ve městě, především panelovou zástavbu. Významným zdrojem odpadního tepla je Jaderná elektrárna Temelín, z níž je teplem zásobován Týn nad Vltavou, avšak kapacita výměníkových stanic umožňuje zásobování i velkých a vzdálenějších aglomerací, jako jsou České Budějovice. Ze studií, které byly zpracovány pro Teplárnu Č. Budějovice a ČEZ, a.s., vyplynulo, že by bylo možno z JETE zásobovat teplem rovněž například města Zliv a Hluboká nad Vltavou a na horkovod by bylo možné připojit i další obce, ležící podél jeho trasy. Z obcí mikroregionu přicházejí v úvahu především Hrdějovice a Hosín (Opatovice) a dále menší osady ve správním území města Hluboká nad Vltavou (Bavorovice, Munice).

4.3.4. Telekomunikační infrastruktura

Penetrace telefonních sítí v regionu je z celkového pohledu uspokojivá. V obcích Hosín, Hrdějovice a Úsilné není ještě telefonní síť zcela dokončena. Ve všech obcích i jejich

osadách se nachází veřejná telefonní stanice. Pokrytí signálem mobilních operátorů je uspokojivé v celém mikroregionu a činí prakticky 100 % populace. Významné vysílače se nacházejí v katastru obce Chotýčany.

4.3.5. Komunikace a dopravní vztahy

Stav komunikací v jednotlivých částech mikroregionu vykazuje značné rozdíly, což je dáno i polohou některých obcí na dopravních tazích celokrajského významu, na rozdíl od menších obcí s polohou okrajovou, nemajících význam pro dopravu ve větším spádovém území.

Nejvíce frekventovaná je silnice I/3 (Praha – České Budějovice – Dolní Dvořiště), která je spravována Ředitelstvím silnic a dálnic České republiky a plní funkci hlavní dopravní tepny Jihočeského kraje ve směru Praha-Tábor-České Budějovice-Kaplice-Český Krumlov-hraniční přechody s Rakouskem. Komunikace prochází obcí Borek, kde denní počet vozidel přesahuje 10.000. Kromě této silnice, která je ve správě Ředitelství silnic a dálnic, jsou ostatní komunikace v katastru obce Borek v podstatně horším stavu a vyžadují rekonstrukci.

Další velmi vytíženou komunikací je silnice I/34 České Budějovice-Třeboň-Jindřichův Hradec, která protíná mikroregion mezi obcemi Úsilné, Libníč a Hůry směrem na Lišov. Silnice je zde poměrně novým obchvatem města Rudolfov, čímž byla značně snížena dopravní zátěž města.

Silnice ve městě Hluboká nad Vltavou jsou v dobrém stavu, ale je nutné je průběžně udržovat ve velmi dobré kvalitě kvůli rostoucímu náporu individuální i hromadné dopravy turistů především v letních měsících. Ve městě Rudolfov jsou v důsledku intenzivní autobusové a nákladní dopravy hlavní průtahy silnic II. a III. třídy značně opotřebované a je nutná jejich pravidelná údržba a obnova.

Na území mikroregionu je plánována výstavba dálničního obchvatu města České Budějovice, který je ovšem vzhledem k finanční náročnosti celého projektu nerealizovatelný bez státní, regionální či evropské pomoci.

Obecně je možné říci, že minimálně 50% veškerých místních komunikací ve správních územích jednotlivých členských obcí vyžaduje určitý stupeň rekonstrukce, přičemž poměr

počtu kilometrů obecních komunikací k počtu kilometrů těchto cest, které potřebují opravit je v různých obcích různý. V nejhorším stavu se nacházejí komunikace v obci Chotýčany, kde je nezbytná kompletní rekonstrukce, která podmiňuje další rozvoj obce a její komplexnější zapojení do společného rozvoje a aktivit v rámci mikroregionu.

4.3.6. Doprava a dopravní obslužnost

Díky tomu, že mikroregionem prochází hlavní železniční tah směrem na železniční uzel ve Veselí nad Lužnicí, je železniční doprava na jeho území velmi dobře zajištěna. Železniční trať prochází východní částí území a zastávky jsou alokovány v obcích Hrdějovice, Hosín, Hluboká nad Vltavou – Zámostí, Chotýčany a Ševětín. Lze předpokládat, že plánovaný IV. železniční koridor bude také svou částí zasahovat do řešeného území, ačkoliv většina mezinárodních spojů zde nebude stavět. Vybudování IV. železničního koridoru způsobí částečné odklonění železniční dopravy od Hluboké nad Vltavou, která se stane spíše zastávkou s lokálním významem.

Lze říci, že oblast mikroregionu má velký potenciál, co se týče napojení na mezinárodní dopravní trasy, především díky budoucí existenci jak IV. železničního koridoru, tak plánované výstavby dálnice D3/R3.

Velkým rozvojovým potenciálem a konkurenční výhodou celokrajského významu je existence mezinárodního veřejného letiště v Hosíně. Letiště Hosín je v současné době jediným mezinárodním letištěm v regionu se zpevněnou vzletovou a přistávací plochou (s výjimkou letiště Planá a Bechyně) a prakticky tvoří vhodně situovaný hraniční přechod pro pohyb letadel mezi ČR, Rakouskem a SRN. Letiště poskytuje své služby od roku 1991 a registruje zhruba 300 mezinárodních letů ročně. Letiště slouží k turistickým účelům, k obchodní obslužnosti pro podnikatele, jako je třeba Budvar nebo Bosch a k odbavení letadel, která přiletěla do ČR a po celní a pasové kontrole pokračují na jiná letiště. V neposlední řadě sem přilétají skupiny zahraničních pilotů, kteří zde pořádají soustředění. Letiště je rovněž otevřeno široké veřejnosti pro účely pořádání vyhlídkových letů. Letiště má význam i z hlediska podpory transformačního procesu České republiky. Svou činností podporuje další rozvoj hospodářského potenciálu regionu a v neposlední řadě má rovněž velký vliv na cestovní ruch. Správné využití letiště a jeho účelná a přesně cílená propagace by napomohla nejen mikroregionu Budějovicko – sever, ale i celému Jihočeskému kraji, k rozvoji letecké dopravy, turistiky a sportu.

V rámci Integrovaného dopravního systému města České Budějovice je polovina obcí v mikroregionu (kromě Hůr, Adamova, Libníče, Chotýčan, Ševětína a Vitína) pokryta sítí Městské hromadné dopravy Dopravního podniku města České Budějovice. Pokud mají obce zájem o zavedení MHD do místa, musí odvádět finanční úhradu závislou na počtu spojů do obce přijíždějících. Tato částka je sice částečně kompenzována dotací od státu, ale vztahuje se pouze na trolejbusovou dopravu, jejíž dosah je velice omezený a je podmíněn počátečními vysokými investicemi.

Tabulka č. 5 - Dopravní obslužnost Městskou hromadnou dopravou České Budějovice

obec nebo její součást	Směr z Č. Budějovic		směr do Č. Budějovic	
	počet spojů		počet spojů	
	v týdnu	o víkendu	v týdnu	o víkendu
Adamov	-	-	-	-
Borek	100	67	35	20
Hosín	8	6	8	6
Hrdějovice	42	24	40	17
Hůry	-	-	-	-
Chotýčany	-	-	-	-
Hluboká nad Vltavou	8	6	8	6
Libníč	-	-	-	-
Rudolfov	83	55	37	19
Ševětín	-	-	-	-
Úsilné	100	67	35	20
Vitín	-	-	-	-

4.3.7. Cyklodoprava

Předpoklady pro rozvoj cyklistické dopravy

V okolí jihočeské metropole má cyklistika vzhledem ke konfiguraci terénu, husté síti pozemních komunikací a přírodním a architektonickým atraktivitám vhodné podmínky pro rozvoj. Kromě topografie regionu je pro cyklistickou dopravu optimální i vzdálenost mezi obcemi mikroregionu a Českými Budějovicemi. Přírodní scenérie a architektura mikroregionu

severně od Českých Budějovic v blízkosti řeky Vltavy má všechny předpoklady pro využití systému cyklostezek i pro volný čas. Výše jmenované předpoklady předurčují záměr vybudovat síť cyklostezek a tras v mikroregionu k úspěchu.

Cyklistické stezky jsou součástí územních plánů prakticky všech obcí sdružených v mikroregionu. Úspěch záměru vybudovat síť cyklostezek a tras v mikroregionu hraničícím s Českými Budějovicemi je do značné míry odvislý od tempa rozvoje a kvality cyklostezek a tras zejména na území města Českých Budějovic a v přilehlých oblastech (Hluboká nad Vltavou, Rudolfov, Borek a další). Problémy v cyklistické dopravě vznikají zejména tam, kde nejsou vybudované speciální stezky pro cyklisty – cyklostezky, odkloněné od komunikací s hustou automobilovou dopravou. Sem patří zejména propojení České Budějovice (Nemanice) – Borek, České Budějovice – Hrdějovice a propojení obcí Hrdějovice – Borek – Úsilné v těsné blízkosti českobudějovické aglomerace. Výstavba těchto cyklostezek by byla významná i pro dopravu místních obyvatel do školy a zaměstnání.

Síť cyklotras v mikroregionu

V mikroregionu Budějovicko – sever existuje hustá síť cyklotras, která beze zbytku koresponduje s výše uvedenými předpoklady pro rozvoj cyklodopravy. S městem České Budějovice je mikroregion spojen cyklostezkou č. 12 (evidenční číslo KČT) vedoucí po pravém břehu řeky Vltavy z Českých Budějovic na Hlubokou a dále na sever. Tato cyklostezka je součástí nadregionální cyklotrasy II. třídy, která vede z Tábora přes Hartmanice a Český Krumlov k hraničnímu přechodu Dolní Dvořiště a je jednou z nejstarších a nejužívanějších v Jihočeském kraji. Mikroregionem (obcí Borek) dále prochází cyklotrasa III. třídy č. 122 z Českých Budějovic do Třeboně.

Mikroregionem dále prochází 18 cyklotras IV. třídy. Délka cyklotras celkem je 430 km, přičemž síť cyklotras v mikroregionu je jednou z nejhustších v Jihočeském kraji a dává výborné předpoklady pro rozvoj cykloturistiky.

Dalším rozšířením cyklotras na území Mikroregionu je připravovaná trasa Ševětín – Bošilec – Ponědrážka – Veselí nad Lužnicí.

4.4. Ekonomické prostředí

Vzhledem k tomu, že se v dané oblasti nachází významné kulturní a turistické centrum Hluboká nad Vltavou, vysoké procento ekonomicky aktivního obyvatelstva (50 %) pracuje

v terciální sféře. Ve správním území města Hluboká nad Vltavou se nachází množství kulturních památek a je zde velké množství sportovních příležitostí. Z toho důvodu se převážná část podnikatelských subjektů zabývá poskytováním služeb z velké části souvisejících s cestovním ruchem. V ostatních obcích se nachází rovněž množství kulturních zajímavostí, avšak Hluboká nad Vltavou je jednoznačným kulturním i ekonomickým centrem celého mikroregionu s největším počtem podnikatelských subjektů.

4.4.1. Významné podniky

V sekundární, průmyslové sféře je zaměstnáno 44% obyvatelstva regionu, a to především v podnicích zabývajících se stavebními pracemi. Velkou část tvoří osoby zaměstnané v dřevozpracujícím a potravinářském průmyslu. Zemědělskou činností se zabývá necelých 10 % obyvatelstva. Protože se v mikroregionu nachází značné procento vodních a lesních ploch, převážná část zaměstnanců v primární sféře se orientuje právě na lesnictví a rybníkářství.

Největší koncentrace malých a středních podniků je v Hluboké, Rudolfově, Ševětíně a Hrdějovicích, které jsou tak přirozenými hospodářskými centry mikroregionu. U malých podniků s 5 a více zaměstnanci převládají zemědělské podniky, subjekty poskytující služby v zemědělství a ve stavebnictví

Podnikající osoby, které mají méně než 5 zaměstnanců jsou převážně menší restaurace, ubytovací zařízení či obchody, drobné řemeslníky a opravny. Tato část podnikatelů má velký význam především jako absorpční oblast pro drobnou poptávku ze strany občanů mikroregionu, která nebývá pro nízkou atraktivitu zakázek většími subjekty plně uspokojována

4.4.2. Podniky podle počtu zaměstnanců

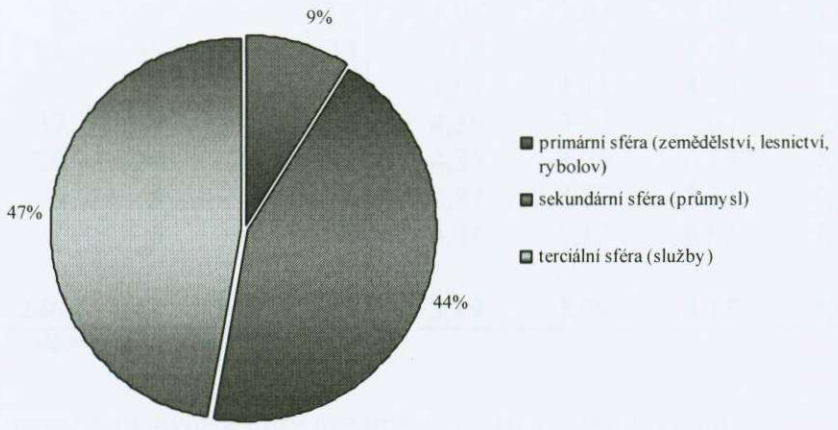
Údaje uvedené v příloze č.3 pocházejí z Registru ekonomických subjektů a jsou v nich zahrnuti všichni podnikatelé s platným živnostenským listem či jiným povolením k podnikání. Ze statistických zjišťování však vyplývá, že zhruba polovina ze sledovaných subjektů podniká jen příležitostně při stálém zaměstnání, případně svou podnikatelskou činnost nezahájili

vůbec. Toto se týká hlavně kategorie podniků Bez zaměstnanců, kde je procento tzv. příležitostných podnikatelů nejvyšší.

4.4.3. Struktura zaměstnanosti

Jak již bylo řečeno v úvodu této kapitoly a jak je vidět v následujícím grafu, téměř polovina ekonomicky aktivního obyvatelstva pracuje v sektoru služeb. K tomu má mikroregion přirozené dispozice a pokud dojde k dalšímu rozvoji turistického ruchu, podíl terciální sféry na zaměstnanosti se bude nadále zvyšovat.

Graf č. 1 – Zaměstnanost mikoregionu

Zdroj : Úřad práce České Budějovice

4.4.4. Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti sledovaná v posledních čtyřech letech mírně oscilovala v rozmezí 3,09 až 4,17. Lze předpokládat, že nezaměstnanost se ustálí na hodnotách tzv. zdravé míry nezaměstnanosti, která se obvykle pohybuje v rozmezí 2 – 3 %. Velký vliv na celkovou zaměstnanost v území má také blízkost a relativně snadná dostupnost města Českých Budějovic, které má díky alokaci velkých výrobních podniků značnou absorpční schopnost pro lidské zdroje ve spádové oblasti do několika desítek kilometrů.

Poměr počtu nezaměstnaných podle pohlaví se za posledních 4 - 5 let poměrně výrazně měnil. Nejprve o cca 6 procentních bodů ve prospěch žen, což bylo zapříčiněno

rovnovážném stavu, v roce 2003 pak již je nezaměstnaných více mezi ženami (58 %). Podobně tomu bylo i v první polovině roku 2004 kdy poměr nezaměstnaných žen byl 56%.

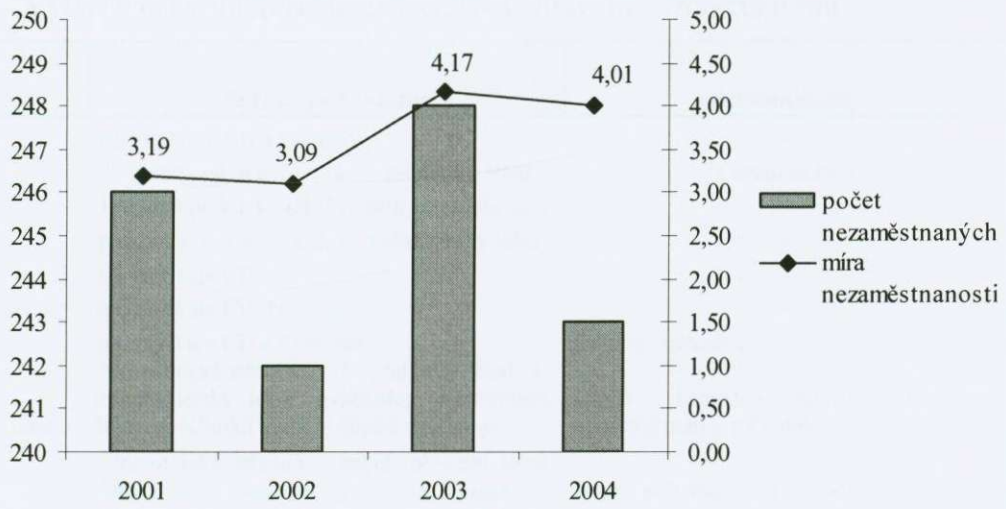
Vzhledem k celkovému počtu obyvatel mikroregionu však není možné vyvozovat z těchto procentních změn žádné větší důsledky, neboť se jedná jen o nepatrné změny. Do budoucna tedy lze, při současném vývoji ekonomické situace předpokládat, že poměr nezaměstnaných mužů a žen bude oscilovat kolem hodnot z posledních let.

Tabulka č. 6 - Vývoj počtu nezaměstnaných a míry nezaměstnanosti v mikroregionu

Název obce	Počet nezaměstnaných				Míra nezaměstnanosti			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Adamov	7	7	8	14	2,64	2,55	3,99	5,25
Borek	29	24	21	19	4,44	3,68	2,93	2,61
Hosín	9	7	8	10	2,68	2,08	2,65	3,02
Hrdějovice	27	21	23	26	3,61	2,81	2,69	3,38
Hůry	5	1	7	7	2,17	0,43	3,39	3,08
Chotýčany	1	2	6	7	1,02	2,04	6,06	6,64
Hluboká n. Vlt.	91	95	94	79	3,9	4,07	3,64	3,32
Libníč	2	6	4	5	1,67	4,11	4,29	3,16
Rudolfov	37	44	41	30	4,59	3,53	2,67	2,42
Ševětín	26	24	23	32	4,35	3,75	6,53	4,61
Úsilné	5	5	6	6	2,87	2,87	2,31	3,38
Vitín	7	6	7	8	4,31	5,17	8,93	7,27
Mikroregion celkem	**246**	**242**	**248**	**243**	**3,19**	**3,09**	**4,17**	**4,01**

Zdroj: Úřad práce České Budějovice, rok 2005

Graf č. 2 - Vývoj počtu nezaměstnaných a míry nezaměstnanosti v mikroregionu

Zdroj: Úřad práce České Budějovice, rok 2005

4.5.Sociální vybavenost a služby

4.5.1. Sociální a zdravotní vybavenost

Vybavenost zdravotnickou infrastrukturou je obecně na nižší úrovni, což je dáno především velikostí obcí, které obvykle nemají dostatečný počet obyvatel, aby byly schopné plně vytížit kapacitu praktického lékaře. Jedinými výjimkami v tomto ohledu jsou města Hluboká nad Vltavou, Rudolfov a obec Ševětín, kde jsou umístěna zdravotnická střediska, které plní funkci spádového střediska pro část mikroregionu. Obec Ševětín dále disponuje Centrem léčebné rehabilitace, které poskytuje kosmetiku, masáže a rehabilitace. Nezbytná lékařská péče v ostatních obcí je zajišťována dojíždějícími praktickými lékaři. Akutní případy a případy vyžadující soustavnou či dlouhodobou péči jsou řešeny v kompetencích zdravotnických zařízení v Českých Budějovicích.

V sociální oblasti jsou veškeré služby a zařízení soustředěny do města České Budějovice. Výjimkami jsou obce Hluboká nad Vltavou, Rudolfov, Borek a Libníč. V Hluboké nad Vltavou je kromě soukromé pečovatelské služby provozován i v roce 1993 dokončený Domov důchodců, dále pak azylový dům v Kostelci. V Rudolfově je provozován Dům s pečovatelskou službou a na Borku je od konce roku 2005 Chráněné byty. V obci Libníč je domov důchodců s kapacitou 90 míst. V rámci celého mikroregionu by bylo do budoucna vhodné přemýšlet o výstavbě společného domu s pečovatelskou službou.

Tabulka č. 7 - Vybavenost v mikroregionu sociální a zdravotní infrastrukturou

Obec	Zdravotnické služby	Sociální služby
Adamov	ne, zajišťuje ČB a Rudolfov	-
Borek	2× týdně praktický, 1× za 14 dní dětský lékař	Chráněné byty
Hosín	1× týdně praktický lékař (Hosín i Dobřejovice)	-
Hrdějovice	praktický, a zubní lékař, 1× týdně dětský lékař	-
Hůry	ne, zajišťuje ČB	-
Chotýčany	ne, zajišťuje ČB, Hluboká	-
Libníč	ne, zajišťuje ČB a Rudolfov	Domov důchodců
Hluboká n. Vltavou	zdravotnické středisko : 2× praktický lékař, 2× zubař, dětský lékař, gynekolog, rehabilitace, lékárna; Klinika tradiční čínské medicíny	Domov důchodců, Azylový dům pro opuštěné matky v Kostelci
Rudolfov	zdravotnické středisko: zubař, obvodní lékař, dětský lékař, internista, gynekolog, lékárna	Dům s pečovatelskou službou
Ševětín	zdravotnické středisko: zubař, obvodní lékař, dětský lékař, gynekolog, lékárna	-
Úsilné	1× za 14 dní praktický lékař	-
Vitín	ne, zajišťuje Ševětín	-

4.5.2. Pošty a peněžní ústavy

Soustava poštovních úřadů v kraji odpovídá solidnímu standardu zajišťování obdobných služeb v ČR. V důsledku rozvoje informačních technologií lze předpokládat znatelné změny v povaze těchto služeb. Vybavenost v oblasti poštovních služeb v řešeném území je dostačující a odpovídá potřebám obyvatel mikroregionu. Poštovní úřady se nacházejí v šesti obcích mikroregionu, ostatní obce přísluší k níže uvedeným poštovním obvodům ve své blízkosti.

Podobně síť peněžních ústavů a bank je v mikroregionu dostatečná. V obou městech Hluboká n.Vlt a Rudolfov a v obci Ševětín jsou pobočky České spořitelny, poštovní spořitelny, ostatní bankovní ústavy jsou dostupné v nedalekých Českých Budějovicích.

Tabulka č. 8 - Pošty v mikroregionu

Obec	Poštovní úřad	Poštovní obvod
Adamov	ne	Rudolfov
Borek	ano	České Budějovice
Hosín	ne	Hluboká nad Vltavou
Hrdějovice	ano	Hrdějovice
Hůry	ne	Rudolfov
Chotýčany	ano	Chotýčany
Hluboká nad Vltavou	ano	Hluboká nad Vltavou
Libníč	ne	Rudolfov
Rudolfov	ano	Rudolfov
Ševětín	ano	Ševětín
Úsilné	ne	České Budějovice
Vitín	ne	Ševětín

4.5.3. Školství a vzdělávaní

Vybavenost obcí v oblasti školství je na poměrně dobré úrovni. Síť mateřských a základních škol pokrývá potřebu mikroregionu. S jistými problémy je možno počítat v naplňování kapacit škol (zejména mateřských), neboť lze předpokládat pokračující úbytek dětí, kopírující krajský a republikový trend.

Nejvýznamnější střední školou na území mikroregionu je mezinárodní soukromá škola Townshend International School v Hluboké nad Vltavou, která si již vybudovala celostátní i

mezinárodní reputaci a přispívá mimo jiné k obecnému povědomí zahraničních hostů a studentů o existenci atraktivního prostředí na území mikroregionu. Vzhledem k prestiži, vybavení a úrovni celého areálu školy se nabízí příležitost využít jej např. pro kongresovou turistiku.

V Jihočeském kraji je uznávaná i Integrovaná střední škola elektrotechnická, jejíž absolventi mají zejména v současné době bouřlivého rozvoje informačních technologií dobré možnosti uplatněn.

4.5.4. Nejvýznamnější historické a kulturní památky

Zámek Hluboká

Dominantou celého mikroregionu a největším turistickým magnetem je bezesporu zámek Hluboká, jenž nahradil dřívější gotický hrad. Za více než sedm století své existence prošel velmi složitým vývojem a jeho podobu více či méně poznamenalo čtvero hlavních přestaveb.

Původní hrad byl založen v první polovině šedesátých let 13. století. Původní hrad Hluboká se svým stavebním typem řadil mezi charakteristické projevy přemyslovské hradní architektury. Náležel totiž k tzv. hradům s obvodovou zástavbou, což v praxi znamená, že veškeré obytné i hospodářské stavby se soustředily podél obvodu areálu..

V roce 1562 získal hlubocký hrad Jáchym z Hradce, jenž brzy poté začal se stavebními úpravami. Hrad byl postupně přestavován do zámecké podoby v letech 1563 – 1594.

V druhé polovině získali starý renesanční a stále ještě mohutně opevněný zámek Schwarzenbergové, kteří postupně celý zámek přestavěli do dnešní podoby. Vznikl tak objekt o 140 místnostech, s jedenácti věžemi (hlavní se tyčí do výše 60 metrů) a baštami. Zařadil mezi další novogotické zámky, které vznikaly tou dobou v Čechách a na Moravě. V roce 1975 byla zprovozněna obřadní síň v upravené zámecké kapli.

Židovská synagoga a židovský hřbitov v Hluboké nad Vltavou

Byla vystavěna v roce 1907 vedle školy a nahradila starou, již nepoužívanou modlitebnu. Stavba provedená v tradičních formách sloužila svému účelu až do druhé světové války. Židovský hřbitov se nachází na břehu Munického rybníka. Vznikl v polovině 18. století a zachovala se na něm celá řada pozoruhodných barokních i klasicistních náhrobků, z nichž nejstarší byl vystaven již v roce 1750. Význam hlubockého hřbitova tkví mimo jiné i v tom,

že sem byli po dlouhou dobu pochováváni Židé z širokého okolí, tedy z Českých Budějovic, Rudolfova a Borovan. Poslední pohřeb se zde odbýval v roce 1941. Poté byl hřbitov devastován Němci a po válce vandaly. Až rekonstrukce v roce 1993 hřbitovu navrátila důstojnou podobu.

Kostel sv. Petra a Pavla v Hosíně

Farní kostel sv. apoštolů Petra a Pavla se nachází na vyvýšenině nad silnicí vedoucí od návsi směrem k Borku. K chrámu, obklopenému bývalým hřbitovem, vede kamenné schodiště. Pseudorománský kostel, jehož osa směřuje od severu k jihu, stojí na půdorysu rovnoramenného kříže a jeho závěr je trojapsidální.

K provozování chrámové hudby slouží varhany od firmy Bratří Paštikové, pseudorománská skříň je dílem firmy Petra Buška ze Sychrova. Jedná se o hodnotný nástroj s romantickou dispozicí, vhodný pro intepretaci skladeb 19. století.

Eliášova dědičná štola

Výstavba této odvodňovací štoly je spjata s těžbou vzácných rudných minerálů v Rudolfovském revíru. Největším problémem rudolfovských dolů, který se stal i jednou z hlavních příčin úpadku dolování, byly značné přítoky podzemní vody. Proto bylo v roce 1574 započato s ražením této nákladné štoly.

Z původní přes 3 km dlouhé štoly je dnes přístupný pouze počáteční úsek v délce 0,5 km. Vstup do štoly umožňuje původní ústí na severozápadním okraji Úsilného.

Kaolinový důl Hosín

Kaolinový důl Hosín je zcela unikátní technickou památkou. Těžbu kaolinu u Hosína poprvé dokládá mapa z roku 1872. Vzhledem k nižší kvalitě místního kaolinu však těžba netrvala příliš dlouho a od první světové války je důl opuštěný. Celková délka v současnosti přístupných chodeb je 6 km. Důl je rozdělen na tři části, jejichž chodby se nachází v hloubce 8 – 15 metrů. Hladce opracované chodby dolu se klenou do výše 4 – 6 metrů a působí dojmem gotických chrámových lodí. Od r. 1991 je chráněn, nyní jako „přírodní památka Orty".

Kostel sv. Jana Nepomuckého

S kopáním základů kostela se začalo 9. 7. 1844 a již o dva roky později došlo k zavěšení zvonů přenesených ze zámecké kaple. Svěcení kostela provedl za velké slávy

kardinál Bedřich ze Schwarzenbergu. Svatostánek byl koncipován v novogotickém stylu a jeho věž se tyčí do výše 56 metrů. K největším pozoruhodnostem tohoto kostela patří historie jeho obrovských zvonů.

Kamenné sousoší Nejsvětější Trojice v Adamově

Na malém prostranství u křižovatky ulic Dělnické a Na Štole, zhruba uprostřed Adamova stojí kamenné sousoší Nejsvětější Trojice. Patří do velké skupiny barokních tzv. morových, mariánských a svatotrojičních sloupů, typických pro všechny katolické oblasti bývalé habsburské monarchie a Bavorska. Adamovské sousoší patří celkově k nejmladším a zároveň nejmenším pomníkům v rámci jižních Čech. Bylo postaveno až v době vyznívání baroka r. 1770

Hornická naučná stezka Rudolfov

Naučná stezka je složena ze dvou na sobě nezávislých tras směrovaných přes bývalé horní město Rudolfov a jeho okolí, o jehož historii a památkách informuje. Začátek i konec obou tras je vhodně umístěn na konečných zastávkách MHD v Rudolfově. První trasu lze absolvovat i obráceným směrem. Délka kolísá v rozmezí 3-5 km, obě trasy lze výhodně projet na kole.

Trasa č. 1 je tematicky zaměřená na historii města, staveb a vodních děl, trasa č. 2 pak na dějiny hornictví v rudolfovském rudném revíru.

Město Rudolfov je touto stezkou propojeno na další okolní hornické památky – Adamov, Libníč a Eliášovu dědičnou štolu.

4.5.5. Další historické a kulturní památky na území mikroregionu

Výčet památek nacházejících se na území mikroregionu a registrovaných Státním ústavem památkové péče v Českých Budějovicích je uveden v příloze č.6. Vyplývá z něho, že území mikroregionu Budějovicko – sever disponuje velkým množstvím kulturních, architektonických a historických skvostů, které jsou významnou devizou do budoucna.

Bohužel v současnosti je značným problémem špatný stav až zchátralost některých památek. Pokud nedojde k jejich zrestaurování či v některých případech k úplné rekonstrukci, budou v horizontu několika následujících let pro další využití ztraceny.

4.5.6. Stravovací a ubytovací možnosti

Nedílnou podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu je, kromě dobře zajištěné turistické infrastruktury a kulturních a přírodních atraktivit lákajících návštěvníky, také dostatečná síť ubytovacích a stravovacích zařízení, kde mohou trávit volný čas jak návštěvníci regionu, tak místní obyvatelé.

V tabulce je uvedeno několik významnějších ubytovacích zařízení na území mikroregionu ukazuje názorně, jaký je nepoměr v rozložení ubytovacích kapacit v řešené oblasti. S jedinou výjimkou (Pension Purkarec) se všechna uvedená zařízení nacházejí ve městě Hluboká nad Vltavou. V dalších obcích se významnější ubytovací zařízení až na výjimky nenacházejí.

Pokrytí území mikroregionu ubytovacími kapacitami je velice nerovnoměrné, což je především důsledkem vysoké návštěvnosti města Hluboká nad Vltavou, v němž se nachází drtivá většina těchto zařízení. V ostatních obcích je kromě klasických restaurací a pohostinství nabídka ubytování prakticky nulová. Tyto obce mohou svoji lokální atraktivitou a nabídkou služeb těžko konkurovat městu Hluboká a krajské metropoli České Budějovice, ve kterých se především služby v cestovním ruchu soustřeďují.

Rozhodně existují velké rezervy v budování ubytovacích zařízení soukromého typu na selských usedlostech (tzv. ubytování na statku) v menších sídlech mikroegionu, ve kterých jsou proto ideální podmínky. Především ve spojení s nabídkou agroturistických služeb by tento způsob podnikání mohl značnou měrou přispět k většímu zájmu obyvatel o turistický ruch a rozvoj území, ve kterém žijí.

Tabulka č. 9 - Významná ubytovací zařízení v mikroregionu

Hotely: Hluboká nad Vltavou	**Adresa**
Hotel Bakalář	Masarykova 69
Hotel Štekl	Bezručova 141
Hotel Tenis center M. Damm	Podskalí 878
Sporthotel Barborka	Zahradní 879
Pensiony: Hluboká nad Vltavou	**Adresa**
Penzion Fanny	Jiráskova 250
Pension Purkarec	Purkarec 92
Penzion restaurace KAPR	Tyršova 966
Ubytování apartment Zdeňka Prunerová	Horní 115

Kempy, chatky, ubytovny:	Adresa
Kemp Bezdrev	Bezdrev
Kemp Křivonoska	Křivonoska
Sportcentrum Dvořák	Podskalí 980
Inter Bohemia	Pod Kánínem 1051
ISŠE - internát	Zvolenovská 535

4.5.7. Kultura a kulturní zařízení

Kulturní zařízení

Veškerá stálá kulturní zařízení se nacházejí ve městě Hluboká nad Vltavou, které je tímto považováno za přirozené kulturní středisko mikroregionu. Jedinou výjimku tvoří Hornické muzeum v Rudolfově.

Celoročně je v provozu Biograf Panorama – stereo kinosál s kulturním centrem. Velmi známá je Alšova jihočeská galerie, kde se nachází stálé expozice s tematikou Jihočeská gotika, Nizozemské malířství 16. – 18. století a České sochařství 20. století. Především v letních měsících probíhají sezónní výstavy v Galerii Knížecí Dvůr.

Lovecký zámek Ohrada: Již v roce 1841 zde bylo Janem Adolfem ze Schwarzenbergu založeno lesnické a lovecké muzeum. V současnosti se expozice věnuje vývoji dopravy a těžby dřeva, ochraně lesů, způsobům lovu a ochrany zvěře, rybničnímu a říčnímu hospodářství. Mimořádnou hodnotu má sbírka loveckých a pytláckých zbraní. Během letní sezóny jsou na zámku pořádány též výstavy a koncerty.

Zoologická zahrada Ohrada: Byla založena 1. května 1939 a původně se zaměřovala na tradiční lovnou zvěř, čímž doplňovala expozici sousedního loveckého muzea na zámku Ohrada. Od dubna 1972 se zoologická zahrada začala specializovat na jihočeskou faunu, především z oblasti Šumavy. V současnosti se zde chová přes sto živočišných druhů s původem z celého světa. Svou rozlohou 3 hektary je ZOO Ohrada nejmenší zoologickou zahradou v České republice, přesto má další záměry se rozšiřovat na vlastních přilehlých pozemcích.

Hornické muzeum Rudolfov bylo otevřené 29.6.1996. Výstava obsahovala na 16 m2 vedle listinných materiálů - důlních map, pohlednic, fotografií a listin sbírku minerálů, modely důlních zařízení zapůjčených z inventáře NTM, uniformu horníka z Adamova, stříbrné mince a střepy renesančních kachlů nalezené v Rudolfově v 70. letech. V r. 1997

došlo k nešťastnému zničení expozice vlivem havárie na vodovodním řádu. Muzeum bylo znovu otevřeno v létě 1999 a dnes vystavuje své expozice v celkem 5 místnostech na zhruba 60 m2. Záběr tématiky je ryze lokální, exponáty lze zhlédnout ve 2 expozicích - dějiny města a dějiny dolování + putovní výstavy. Expozice jsou následující: "Dějiny Rudolfova od 1.pol. 16.století po dnes" - listinné materiály, mince, privilegia, fotografie, pohlednice, vystavená literatura, pečeti významných osobností a "Rudolfovské hornictví" - minerály a horniny rudolfovských hald, lampy a kahany, model důlních zařízení, důlní mapy, fotografie, uniforma, literatura, malá replika štoly s havířem.

Významnou roli ve vybavenosti mikroregionu hrají **veřejné knihovny**, které se významně podílejí na kulturních a vzdělávacích aktivitách. V souladu se zájmem kraje se v budoucnu plánuje jejich využití i pro oblast cestovního ruchu, kde by se mohly stát informačními místy pro návštěvníky jednotlivých obcí. Díky historickému vývoji jsou veřejné knihovny nebo jejich pobočky téměř v každé obci, po jejich postupném vybavení moderní výpočetní technikou a kvalitním připojením na internet by se mohly stát součástí krajského informačního systému, zajišťujícího veřejnosti všeobecný přístup k informacím.

Kulturní akce

Kromě již zmíněných sezónních akcí na zámku Ohrada se konají další kulturní akce v Alšově jihočeské galerii, především se jedná o sérii komorních koncertů pod názvem Hudební léto Hluboká. Na zámku Hluboká se každoročně koná Hudební festival klasické hudby, který probíhá od konce července do začátku září.

Každý rok na zahájení masopustu pořádá Sbor dobrovolných hasičů v Hůrách „masopustní koledu", což je průvod maškar, který obchází celou ves a u každé chalupy se tancuje a zpívají se lidové písničky.

Obecně lze říci, že v menších obcích je většina kulturního dění zajišťována dobrovolnými občanskými spolky (hasiči, myslivci, občanské besedy, sportovní spolky), které jsou organizátory především společenských akcí - plesy, taneční zábavy, diskotéky apod. Samozřejmou podmínkou pro provozování těchto společenských akcí je existence kulturních domů a sálů, kterými jsou obce poměrně dobře vybavené ještě z minulosti. Díky existenci dostatečných prostor a relativně pestré nabídce kulturních akcí ve městě Hluboká nad Vltavou a v přilehlých Českých Budějovicích není tento problém kulturního vyžití tak palčivý jako v jiných mikroregionech. Do budoucna je nutné zvážit vybudování sítě menších kulturních zařízení pro občany a sestavení kalendáře kulturních a společenských akcí v celém mikroregionu

4.5.8. Sport

Centrem pro sportovní vyžití v mikroregionu je, podobně jako v oblasti kultury, město Hluboká nad Vltavou, kde se nachází několik sportovních zařízení pod širým nebem i krytých sportovišť. Většina těchto sportovišť však byla těžce zasažena povodní v srpnu 2002 a je nutné uvažovat o jejich účinné protipovodňové ochraně.

V blízkosti loveckého zámečku Ohrada se nachází jezdecké sportovní centrum Vondrov s novou halou, poskytující veškerý servis spojený s jezdeckým sportem. V druhé polovině srpna se zde konají parkurové závody.

V letních měsících je k dispozici koupaliště v Podskalí se dvěma bazény, toboganem, skluzavkami a vířivkami. Nekrytý bazén má též k dispozici Sporthotel Barborka, přírodní koupaliště jsou u rybníků Bezdrev a Křivonoska. V případě chladnějšího počasí je pro veřejnost k dispozici krytý bazén a sauna hotelu Štekl.

Pro tenis jsou vytvořeny nejlepší podmínky na otevřených tenisových kurtech Tenisového klubu TJ Hluboká. Servis areálu tvoří restaurace, dva veřejné tenisové kluby, dětský kurt s umělou trávou a bazén. Tenis Center Martin Damm nabízí kromě otevřených kurtů také dvě kryté haly. Velmi známým se stává také devítijamkové golfové hřiště „driving range" Hluboká.

Na Hosínském letišti je nabízen výcvik v pilotování ultralehkých letadel, popřípadě vyhlídkové lety po okolí Českých Budějovic.

Na Hluboké se nachází dále dvě baseballové hřiště, tři fotbalová hřiště a dvě volejbalová hřiště a letní beachvolejbalové hřiště na zimním stadionu. Nekrytý zimní stadion Hluboká nad Vltavou jinak nabízí využití pro bruslařské sporty po celou zimní sezónu.

V obcích Ševětín, Rudolfov, Hrdějovice a Borek se nacházejí malá sportovní centra, která jsou využívána místními školami a sportovci.

Tabulka č. 10 - Sportovní zájmové spolky a kluby

Název spolku	Obec
Tělovýchovná jednota Hluboká nad Vltavou	Hluboká nad Vltavou
- Tenisový oddíl	Hluboká nad Vltavou
- Fotbalový oddíl	Hluboká nad Vltavou
- Hokejový oddíl KNIGHTS	Hluboká nad Vltavou
- Oddíl rekreačních sportů	Hluboká nad Vltavou
Tělocvičná jednota Sokol	Hluboká nad Vltavou
- Baseballový oddíl	Hluboká nad Vltavou
- Oddíl aerobiku	Hluboká nad Vltavou
- Oddíl stolního tenisu	Hluboká nad Vltavou
Golfový klub Hluboká nad Vltavou	Hluboká nad Vltavou
FC MARINER	Bavorovice
Českobudějovický svaz SÁLOVÉHO FOTBALU	Borek
ORCA TEAM - potápěčský klub	Borek
Tělovýchovná jednota BOREK	Borek
Tělovýchovná jednota - TENNIS CLUB Borek	Borek
AEROKLUB České Budějovice, letiště HOSÍN	Hosín
FC Hůry malá kopaná	Hůry
SDH Hůry družstvo požárního sportu	Hůry
Jezdecký oddíl	Hůry
Tělovýchovná jednota jezdecký oddíl	Hůry
Jihočeská asociace potápěčů	Hrdějovice
KLUB sportovních potápěčů Jihočeské univerzity	Hrdějovice
TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA Hrdějovice	Hrdějovice
SK JEDOVÁ CHÝŠE, ÚSILNÉ	Úsilné
Tělovýchovná jednota SK Úsilné	Úsilné
Sportovní klub Rudolfov	Rudolfov
Sokol Rudolfov	Rudolfov
TJ SK Ševětín	Ševětín
TJ Sokol Vitín	Vitín

4.5.9. Ostatní zájmové činnosti

Pro zájmové činnosti v oblasti myslivosti, rybářství a ochrany přírody jsou v oblasti mikroregionu velmi dobré podmínky, neboť mikroregion disponuje velmi pestrou škálou přírodních společenství a nabízí podmínky jak pro rekreační, tak zájmové vyžití spojené s přírodou a životním prostředím

Z ostatních občanských sdružení mají tradičně největší zastoupení zájmové spolky zaměřené duchovně či sdružení důchodců a podnikatelů.

Tabulka č. 11 - Zájmové spolky v oblasti kultury

Název spolku	Obec
Baráčníci	Hluboká nad Vltavou
Ochotníci - KŘÍŽžáci	Hluboká nad Vltavou
Pěvecký soubor Záviš	Hluboká nad Vltavou
Schwarzenberský spolek	Hluboká nad Vltavou
Automotoklub - historická vozidla	Hluboká nad Vltavou
Klub filatelistů	Hluboká nad Vltavou
Osvětová beseda Hůry	Hůry
Obec Baráčníků Hrdějovice	Hrdějovice
Osvětová beseda Chotýčany	Chotýčany
Osvětová beseda Úsilné	Úsilné
Společnost přátel Rudolfova	Rudolfov
Blaťácký folklórní soubor	Ševětín

4.6.Zemědělství, lesnictví a rybářství

4.6.1. Půdní fond mikroregionu

Půdní fond v řešené oblasti má strukturu velice příznivou pro další rozvoj zemědělských a lesnických forem podnikání, zvláště podíl lesních půd (45 %), představující téměř polovinu celého půdního fondu, tvoří velice příznivé podmínky pro rozvoj lesnictví, myslivosti, ale i přírodní turistiky vhodné jak pro obyvatele přilehlých Českých Budějovic, tak pro turisty ze vzdálenějších oblastí České republiky či ze zahraničí.

Nezanedbatelný je též podíl vodních ploch (4 %), který odpovídá struktuře půdního fondu v celém Jihočeském kraji. Zde se plně nabízí potenciál využití nejen pro oblast průmyslového rybářství a sportovního rybaření, ale i pro vodní sporty a rekreaci především v letních měsících.

Tabulka č 12 - Rozloha jednotlivých typů půd

Typ půdy	Rozloha v hektarech
Zemědělská půda celkem	7 362,04
z toho: Orná půda	5 208,60
Zahrada	280,1
Ovocný sad	4,91
Louka	1 868,41
Lesní pozemek	7 720,26
Vodní plocha	690,5
Zastavěná plocha	208,35
Ostatní plocha	1 344,51
Půdní fond celkem	17 325,67

Zdroj: ČSÚ, Krajská reprezentace České Budějovice

4.6.2. Zemědělství

Významnými zemědělskými podniky působícími v oblasti živočišné a rostlinné výroby jsou Zemědělské družstvo Hosín zaměstnávající 62 pracovníků, Agriprod Munice zaměstnávající 30 pracovníků, Agroprofit Chotýčany s.r.o. s 12 stálými zaměstnanci a Družstvo vlastníků AGRA Ševětín s 8 zaměstnanci. S významným producentem ryb Rybářství Hluboká hospodařícím na více než 600 ha vodních ploch úzce spolupracuje Drůbež Hluboká, zabývající se chovem vodní drůbeže. V katastru obcí Vitín a Ševětín působí Rybářství Třeboň a.s.

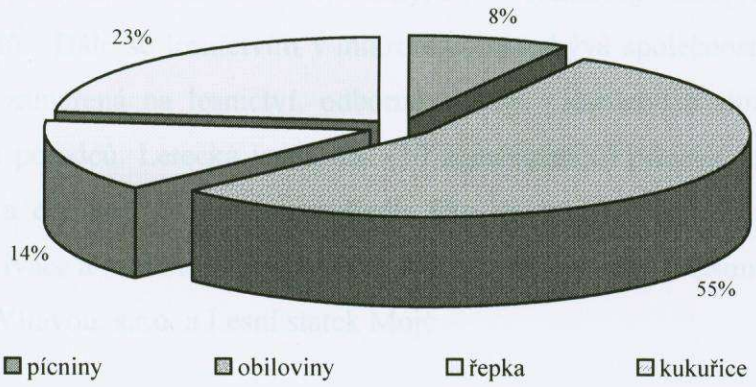
V oblasti zemědělství a rybářství působí v mikroregionu 15 drobných podniků s méně než 5 zaměstnanci. Tyto podniky působí jak v oblasti zemědělské prvovýroby, tak jako primární zpracovatelé některých zemědělských či rybářských produktů.

Obecně lze říci, že tržby zemědělských podniků v mikroregionu se po poměrně velkém propadu v roce 2000 v roce 2001 opět zvýšily a i při zvyšujících se nákladech se situace podniků oproti minulosti nadále zlepšuje. Pokud jim bude poskytována podpora ze strany státu, případně Jihočeského kraje, mohou se v budoucnu stát silnými subjekty s významným vlivem na dění v mikroregionu.

Rostlinná výroba vychází především z podnebných a půdních podmínek v této oblasti, které nesvědčí náročnějším typům plodin, jako je zelenina či ovoce. Struktura nejvýznamnějších pěstovaných plodin, jasně převažují obiloviny a to především pšenice, ječmen a v menší míře oves. Kukuřice je využívána jako krmivo v silážované formě. Kromě

orné půdy, na které jsou pěstovány pícniny, je část zemědělské půdy ve formě pastvin a luk využívána k přímému pastvení skotu.

Graf č. 3 - Využití orné půdy podle hlavních pěstovaných plodin

Zdroj : ČSÚ, Krajská reprezentace České Budějovice

Živočišná výroba se vyznačuje převahou chovu hovězího dobytka a to jak masného, tak dojnic k produkci mléka. Z celkového počtu cca 2000 kusů skotu činí dojnice více než 900 kusů, ostatní jsou telata a jalovice.

Významný podíl na živočišné výrobě má též chov prasat a odchov selat pro další prodej. Tím se zabývá ve větší míře ZD Hosín s kmenovým stavem 100 chovných prasnic, které ročně porodí cca 2 500 kusů selat. Kromě těchto hlavních směrů produkce je významnější již pouze chov vodní drůbeže (kachny a husy), provozovaný podnikem Drůbež Hluboká.

V mikroregionu jsou nevyužité kapacity především v agroturistice, ve které lze využít jak půvabnou krajinu a mnohé přírodní krásy v oblasti, tak kapacity především venkovských usedlostí pro ubytování a vyžití turistů, hledajících spíše klidnější variantu rekreace. Nabídku agroturistiky je nutné, podobně jako u jiných aktivit, v budoucnu zahrnout do informačního systému a integrované turistické nabídky mikroregionu Budějovicko – sever.

4.6.3. Lesnictví

V mikroregionu má velký význam lesnictví nejen díky velkému zastoupení lesní půdy (45%), ale také díky tradicím a dlouholetým zkušenostem v této sféře. Nejvýznamnějšími podniky v lesnictví jsou Lesy Hluboká nad Vltavou, a.s., se 153 zaměstnanci, které spravují lesní porosty v majetku Lesů České republiky, s.p. V mikroregionu spravují cca 95 % všech lesních porostů. Dále se lesnictvím v mikroregionu zabývá společnost České lesy, a.s., s 5 zaměstnanci, zaměřená na lesnictví, odborné služby v lesnictví a služby ekonomických a organizačních poradců. Letecká lesní, a.s. (10 zaměstnanců) provádí letecké práce v lesním hospodářství a ochraně životního prostředí, Eko-les rekultivační, s.r.o. (15 zaměstnanců) provádí rekultivace a ozeleňování veřejných ploch hydroosevem. Dalšími podniky jsou Sarelli Hluboká nad Vltavou, s.r.o. a Lesní statek Mojč

Lesy v řešeném území jsou hlavně jehličnaté (75%) s výraznou převahou smrku; v listnatých a smíšených lesích je dominantní dřevinou především buk. Z dalších dřevin jsou častější borovice, duby, javory atd. Z hlediska poškození lze lesy charakterizovat jako nepoškozené, a to jak biotickými (hmyz, zvěř, hospodářská zvířata), tak abiotickými činiteli, z nichž stojí za zmínku hlavně počasí, kdy v zimních měsících dochází ke zvýšenému lámání větví, způsobenému vahou sněhu či námrazy.

Do území mikroregionu zasahují svým územím dvě významné obory vybudované ve středověku, které byly součástí hlubockého panství. První je tzv. Stará obora, o rozloze 1511 hektarů, kde se chová daňčí, mufloní a černá zvěř. Stará obora se nachází na levém břehu Vltavy a Hněvkovické přehradní nádrže, zatímco na pravém břehu se rozkládá obora Poněšice s rozlohou 1664 hektarů, zaměřená na chov jelení zvěře.

Obě obory jsou ve správě Lesů České republiky, které do nich umožňují organizované exkurze pod odborným vedením. Pokud se v budoucnu tyto akce organizačně provážĺ s ostatními turistickými akcemi na území mikroregionu, povede to k dalšímu zvýšení zájmu o návštěvy tohoto území.

4.6.4. Rybářství

V rybářství má v mikroregionu dominantní postavení Rybářství Hluboká nad Vltavou, a.s., jehož 100 zaměstnanců se zabývá především chovem a prodejem ryb. Převážnou část

(cca 80%) celkového ročního výlovu tvoří kapr šupinatý a kapr lysý, jejichž poměr kolísá od 60:40 k 40:60 podle rybníků, které jsou v běžném roce loveny. Kromě tržního kapra produkuje společnost kapří násadu, štiky, sumce, candáty, amury, tolstolobiky a líny. Doplňkově chová některé okrasné ryby (okrasní karasi, zlatý jesen a kapr koi) a má významný podíl na chovu chrupavčitých (především jeseterovitých) ryb; jsou to jeseter malý, jeseter sibiřský, jeseter hvězdnatý, vyza velká a veslonos americký.

Kromě těchto rybochovných aktivit Rybářství Hluboká též nabízí k pronájmu sací bagry pro údržbu vodních nádrží, pořádá poplatkové hony na divoké kachny, chované na spravovaných rybnících a nabízí možnosti sportovního rybolovu na čtyřech revírech, z nichž Jaderný rybník je zaměřen na trofejní ryby.

V rámci Rybářství Hluboká se vyloví ročně cca 1300 tun tržních ryb, což je množství přiměřené obhospodařované vodní ploše. Vzhledem k tomu, že velká část (60% – 70%) ryb je vyvážena do zahraničí, největší vliv na výši tržeb má kurs koruny k měně dovážející země.

Rybníky v severní části mikroregionu v katastru obcí Vitín a Ševětín obhospodařuje Rybářství Třeboň, a.s., které je největším producentem ryb v České republice.

V rybářství je v mikroregionu zaměstnáno v ročním průměru cca 100 zaměstnanců, během sezóny (jaro a podzim) jsou najímány pomocné síly a též učni z rybářského učiliště v Třeboni.

Největším problémem v rybářství, a nejen v Jihočeském kraji, je především znečišťování rybníků, ukládání sedimentů a zarůstání okrajů vodních ploch. Odbahňování a čištění rybníků je finančně velice náročné a je možno jej charakterizovat jako investiční akci, na kterou vzhledem k poměru nákladů a výnosů ve většině hospodařících rybářstvích nezbývají dostatečné peněžní prostředky.

Celkový význam rybníkářství a rybářství není jen ekonomický. Je třeba také vidět významnou funkci rybníků jako estetického a krajinotvorného prvku, který přispívá k pestrosti krajiny a zachování různorodých biotopů a ekologických systémů, umožňujících zachování rostlinných a živočišných druhů, z jiných míst naší přírody již vymizelých nebo mizejících.

Protože rybníkářství a rybářství je atraktivní záležitostí i pro občana, žijícího v kraji v tomto ohledu značně vynikajícím, nabízí se možnost využít předpokladů této oblasti a zatraktivnit je pro širokou turistickou veřejnost. První kroky v tomto směru již byly učiněny. V mikroegionu je nabízeno několik revírů pro poplatkový sportovní rybolov. Na jaře a na podzim jsou v nich organizovány veřejné výlovy rybníků, které jsou inzerovány v celostátním

seznamu výlovů v ČR. Pro větší návštěvnost a výnosy z těchto akci je třeba, podobně jako u jiných aktivit, zapojit je do integrovaného informačního systému pro návštěvníky mikroregionu, aby se rozšířila programová nabídka pro turisty.

4.6.5. Životní prostředí

Životní prostředí v mikroregionu je celkově v dobrém stavu, ale i na tak relativně malém území vykazuje značné rozdíly. Zatímco ve střední a severní části mikroregionu je životní prostředí velmi dobře zachované (ve střední části v okolí řeky Vltavy se nachází dokonce tři maloplošná chráněná území), v jižní části mikroregionu, přiléhající k Českobudějovické aglomeraci, se vykazuje mírné až střední znečištění, především díky existenci dopravní tepny I/3 procházející obcí Borek. V této části je výrazné znečištění především emisemi, ale i běžným komunálním odpadem především v lesích lemujících silnici I/3.

4.6.6. Voda

Ochrana povrchových a podzemních vod je prioritou v oblasti ochrany životního prostředí. Území mikroregionu nemá zdroje podzemních vod nadregionálního významu, přesto část obyvatel je závislá na vlastních zdrojích pitné vody a jejich napojení na vodovodní řady je finančně náročnou záležitostí. V mikroregionu je značný podíl otevřených vodních ploch, včetně protékající řeky Vltavy a části Hněvkovické přehrady.

Povrchové a podzemní vody jsou tedy významným činitelem v celém vývoji a situaci mikroregionu, je proto třeba jim věnovat zvýšený zájem a nedopustit jejich znečišťování, neboť by to mělo negativní dopady jak na ekologickou a sídelní hodnotu mikroregionu, tak na turistickou atraktivitu celé oblasti. Významným hydrologickým prvkem mikroregionu jsou rybníky. Většina z nich je intenzívně rybářsky obhospodařována, což zhoršuje možnosti jejich rekreačního využití. O to větší důraz je třeba klást na čistotu ostatních vodních ploch a jejich zdravý vývoj do budoucna.

Na celkovém zlepšení jakosti povrchových vod se nejvýznamněji podílí zvyšování počtu obyvatel napojených na kanalizaci s koncovou ČOV, dále výrazné omezení intenzity hnojení zemědělské půdy a snižování celkového objemu vypouštěného znečištění, především z komunálních zdrojů.

Hrozbou pro kvalitu vod je též existence nevyhovujících, poškozených či zastaralých zařízení především pro zemědělskou produkci. Z nich nejvíce ohrožují kvalitu podzemních i povrchových vod prosakující jímky, hnojiště a silážní jámy. Některé z nich vyžadují neodkladnou rekonstrukci nebo zrušení, jinak by se mohly stát významnou ekologickou hrozbou.

4.6.7. Ovzduší

Ovzduší v mikroregionu lze hodnotit jako čisté, resp. téměř čisté. Přetrvávajícím problémem je menší počet lokálních topenišť spalujících v převážné míře hnědé uhlí rozdílné kvality, což je způsobeno zejména vyšší cenovou hladinou tzv. čistých druhů energie (elektřina, plyn). V budoucnu se rýsuje perspektiva většího využívání obnovitelných zdrojů energie, což je podporováno ze strany státu i ze strany Evropské unie.

V jižní části mikroregionu dochází k většímu znečištění ovzduší především v obci Borek, kterým prochází hlavní dopravní tepna kraje silnice I/3 ve směru České Budějovice – Tábor – Praha. Výrazné je znečištění především emisemi z výfukových plynů automobilů, kterých zde projede denně průměrně více než 10 000.

Částečným problémem pro kvalitu ovzduší spíše estetického charakteru je existence kafilerie Vetas s.r.o. v blízkosti obce Chotýčany, která za nepříznivé povětrnostní situace šíří nepříjemný zápach do okolních obcí mikroregionu. Ty by se měly více zajímat o přísné dodržování hygienických pravidel a technologických norem v tomto podniku.

4.6.8. Staré ekologické zátěže

Vzhledem k nepřítomnosti velkých průmyslových a chemických výrob se území celého mikroregionu v minulosti vyhnulo skládkování průmyslového odpadu ve větším množství, což by mohlo vést k dlouhodobému zatížení území. Jedinou významnější ekologickou zátěží je bývalá skládka komunálního a stavebního odpadu Zíkův lom. Nachází se 500 m ssv. od města Hluboká nad Vltavou, ale majitelé pozemku nejsou zcela jasný (město Hluboká, Lesy ČR).

4.6.9. Chráněná území

V území se nacházejí čtyři maloplošná chráněná území, z nichž jedno (Orty) je dokonce středoevroskou raritou. Kromě již zmíněných Ortů se jedná o chráněná území Libochovka, Baba a Karvanice. Případné využití těchto chráněných území může mít pro mikroregion velký význam především při rozvoji turistického ruchu, ale i v oblasti zážitkové, estetické či při zvyšování kvality života místních obyvatel.

Celková rozloha chráněných území (kategorie přírodní památka) je cca 100 ha

5. SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Výhodná poloha regionu (atraktivní krajina, kulturní památky, návaznost na jihočeskou metropoli, relativní blízkost státních hranic s Rakouskem a SRN) 2. Centrální umístění vzhledem k okolí (region je obklopen dalšími turisticky atraktivními oblastmi – CHKO Třeboňsko, CHKO Blanský les, rybníky Českobudějovické pánve, město České Budějovice apod.) 3. Množství historických památek a přírodních zajímavostí (zámek Hluboká, zámecký park, lovecký zámeček Ohrada, ZOO Ohrada, hornické muzeum a naučná stezka, Orty, rybníky, řeka Vltava, Hněvkovická přehrada, lesní obory atd.) 4. Pestrá kulturní nabídka – Alšova jihočeská galerie, galerie Knížecí dvůr, Vorařské muzeum v Purkarci, KC Panorama, církevní stavby – kostel sv. Petra a Pavla v Hosíně, venkovská architektura – Bavorovice, Opatovice, ad. 5. Rozsáhlá nabídka Hluboké pro sportovní vyžití (tenis, golf, bazén, sauna, přírodní koupaliště, jezdecké centrum – parkurové závody, cykloturistika, baseball, fotbal, volejbal, beachvolejbal, fitness centrum, solárium) 6. Pestrá nabídka aktivního využití volného času – výlety loďkou, vyhlídkové lety, pilotní výcvik, sportovní rybolov, myslivost 7. Dopravní dostupnost (návaznost na MHD České Budějovice, Integrovaný dopravní systém) 8. Hustá síť veřejných komunikací 9. Hustá a dobře značená síť cyklotras, existence cyklostezky Hluboká – České Budějovice 10. Dobrá úroveň ubytovacích a stravovacích služeb v Hluboké n.Vlt. 11. Rozvinuté školství (dostatek základních i mateřských škol, prestižní střední	1. Sezónní výkyvy v důsledku vysokého podílu cestovního ruchu na celkovém dění v regionu 2. Horší situace v oblasti čištění odpadních vod v některých menších obcích (chybějící ČOV) 3. Přetíženost silniční dopravy na tahu směrem na Prahu 4. Chybějící cykloturistická dostupnost ve směru Č. Budějovice – Borek – Hrdějovice - Úsilné 5. Horší stav místních komunikací v některých obcích 6. Financování dopravní obslužnosti (vysoké náklady za IDS) 7. Neúplné rozšíření moderních informačních technologií v některých obcích mikroregionu 8. Letiště Hosín se nachází v bezletové zóně JETE 9. Nedokončená plynofikace v některých částech regionu 10. Nerovnoměrné rozložení sociálních služeb v rámci regionu 11. Málo využitý potenciál Mezinárodního letiště Hosín 12. Za nepříznivých povětrnostních podmínek zápach z kafilérie v katastru obce Chotýčany, Dobřejovice 13. Nedostatek parkovacích ploch v turistickém areálu Ohrada (zámek Ohrada a ZOO Ohrada) 14. Nedostatečná protipovodňová opatření

mezinárodní škola Townshend) 12. Dobré podmínky pro rozvoj rybníkářství a s ním souvisejícími aktivitami 13. Podnikatelská základna na velmi dobré a vyvážené úrovni 14. Nízká nezaměstnanost 15. Dobré podmínky pro rozvoj zemědělství a lesnictví	

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
1. Rozvoj bydlení - výstavba nových rodinných domů v souvislosti s přílivem obyvatel z města 2. Rozšíření nabídky cestovního ruchu i do mimosezón 3. Větší využití ubytovacích možností menších obcí (decentralizace turistického ruchu směrem od Hluboké nad Vltavou k menším obcím regionu – ubytování na venkově) 4. Rozšíření integrovaného dopravního systému v dalších obcích 5. Možnost většího využití lesních obor (turistika, myslivost) 6. Zatraktivnění rybníkářství v oblasti (veřejné výlovy, násada rybářsky zajímavých ryb) 7. Větší využití retenčních schopností krajiny – z hlediska zadržení přívalových dešťových vod 8. Využití rozsáhlého areálu mezinárodní školy Townshend pro potřeby města – kongresová a incentivní turistika 9. Vybudování dalších turistických atraktivit (rozhledna v Hosíně, Chotýčanech, lyžařský areál Zíkův lom)	1. Sezónní výkyvy zejména v oblasti cestovního ruchu 2. Blízkost JETE – omezení letecké dopravy a nepříznivý vliv na část návštěvníků oblasti 3. Blízkost Českých Budějovic (negativní vliv) 4. Odliv mladých lidí do většího města kvůli lepší nabídce pracovních příležitostí 5. Blízkost Českých Budějovic může neúměrně zvýšit cenu pracovní síly 6. Stárnutí populace (problém celorepublikového významu) 7. Nevyužívání některých volných kapacit k podnikání (např. areály v Hůrách) 8. Vybudování spalovny Mydlovary – doprava odpadků z Českých Budějovic by vedla přes obec Munice 9. Nedostatek financí na rekonstrukci kulturních památek – jejich nenávratné zničení 10. Nedostatek financí na odbahnění a údržbu rybníků 11. Riziko protržení hrází rybníků v českobudějovické pánvi při přívalových deštích

10. Zatraktivnění a rozvoj turistického využití Hněvkovické přehrady a jejího bezprostředního okolí **11.** Vytvoření společných internetových stránek mikroregionu (pod záštitou města Hluboká nad Vltavou) **12.** Dovybavení obcí informačními systémy **13.** Rozvoj mobiliáře cyklotras a jejich využívání **14.** Možnost zpřístupnění rezervace Orty pro turistické účely **15.** Možnost většího využití Mezinárodního letiště Hosín (mezinárodní lety zejména pro podnikatelskou klientelu) **16.** Rozšíření parkovacích ploch v turistickém areálu Ohrada **17.** Rozšíření zástavby rodinných domků v lokalitě severně od jihočeské metropole v katastrech Adamov a Libníč **18.** Rozšiřování nabídky sportovního vyžití i v ostatních obcích kromě Hluboké nad Vltavou	**12.** Ohrožení zátopových území Hrdějovic a Hluboké stoletou vodou z řeky Vltavy

6. NÁVRHOVÁ ČÁST

6.1. Infrastruktura

Technická infrastruktura je důležitým faktorem pro další rozvoj obcí. Z celkového pohledu je stav v mikroregionu poměrně dobrý. Při konkrétnějším prozkoumání se však objevují problémy týkající se zejména kvality povrchu komunikací a čištění odpadních vod. Cílem je dosáhnout zlepšení v oblasti infrastruktury na úrovni jednotlivých obcí a lepší provázanosti komunikací v rámci celého mikroregionu, dále pak vylepšit dopravní dostupnost a obslužnost obcí více vzdálených od krajského města České Budějovice. Dalšími cíli jsou zlepšení stavu místních komunikací, rozvoj vodovodních a kanalizačních sítí, včetně čištění odpadních vod, a zajištění protipovodňových opatření.

6.1.1. Zlepšení dopravní infrastruktury a udržení dopravní obslužnosti

Jednoznačně nejdůležitější formou dopravy v mikroregionu je doprava silniční. Nejvýznamnější komunikací je silnice nadregionálního významu I/3 (Praha – České Budějovice – Dolní Dvořiště), která je sama o sobě v dobrém stavu, ale svou kapacitou přes 10 000 projíždějících vozidel denně značně zasahuje do životních podmínek obyvatel mikroregionu. Vysokým stupněm provozu se vyznačují také silnice I/34 (České Budějovice – Třeboň – J.Hradec) a II/105 (České Budějovice – Týn nad Vltavou). Síť silnic II. a III. třídy je v jednotlivých částech mikroregionu na různé úrovni kvality. Zajišťuje základní dopravní dostupnost sídel a napojení na České Budějovice, technická kvalita však není vždy v souladu se stávajícími potřebami, což je limitujícím faktorem pro další rozvoj dopravy v obcích (např. napojení na MHD). Kvalita místních komunikací je také různorodá, v některých, zejména menších obcích, je situace v této oblasti nedostačující.

Dopravní obslužnost je vzhledem k výhodné poloze v blízkosti města České Budějovice ve většině případů dobrá, toto se však netýká menších sídel (např. místní části města Hluboká). Železniční doprava není v mikroregionu příliš rozvinutá. Po vybudování IV. železničního koridoru hrozí nebezpečí, že stávající trať ztratí svůj dosavadní význam. Počet spojů autobusy ČSAD je většinou dostačující. Do příměstských obcí zajíždějí autobusy MHD, některé obce jsou napojeny na Integrovaný dopravní systém MHD. Narůstá ovšem problém

související s financováním tohoto druhu dopravy a vysokými náklady na její udržení. Je proto důležité za trvalé spolupráce s krajem udržet financování minimálně na stávající úrovni.

S otázkou dopravní obslužnosti a dostupnosti úzce souvisí také problematika cyklostezek a jejich napojení na krajskou metropoli. Například z obce Borek, dojíždí mnoho obyvatel za prací do ČB na kole, automobilový provoz na silnici I/3 je však více než hustý. Je proto vhodné zabývat se řešením dopravní situace i v kontextu rozšiřování stávající sítě cyklotras, která umožní obyvatelům mikroregionu bezpečnější přepravu za prací apod.. Jedná se především o následující úseky cyklotras: Borek – Nemanice, Hrdějovice – Úsilné a některé další (Zámostí – ČB, Borek – Úsilné).

AKTIVITY:

- Rekonstrukce většiny silnic II. a III. třídy (trvalá spolupráce s krajem)
- Rekonstrukce místních komunikací v zájmu propojení jednotlivých obcí a jejich částí
- Propojení obcí mikroregionu (především obec Borek) s krajskou metropolí prostřednictvím cyklotras
- Zajistit napojení mikroregionu na budoucí komunikace R3, R4 a obchvaty města České Budějovice
- Jednáním s krajem zajistit dopravní obslužnost a udržet současný stav včetně příspěvků obcí na dopravu
- Podpořit dopravní propojení turistických center a zvýšit jejich parkovací kapacity
- Napojení dalších obcí mikroregionu na Integrovaný dopravní systém
- Udržet stávající železniční síť a obslužnost i po vybudování IV. železničního koridoru

6.1.2. Zlepšení zásobování pitnou vodou

Zásobování pitnou vodou je na poměrně dobré úrovni, většina obcí je zásobována z centrálního zdroje Římovské vodní nádrže. Pouze v některých menších osadách patřících k městu Hluboká nad Vltavou zatím veřejný vodovod chybí. V menších obcích je problém s rekonstrukcí a budováním dalších vodovodních řadů pro jejich nákladnost a nerentabilitu.

AKTIVITY :

- Zajistit maximální pokrytí potřeby vody kvalitní pitnou vodou z Římovské přehrady
- Napojení všech obcí a osad na veřejný vodovod

- Rekonstrukce stávajících a budování nových vodovodních sítí

6.1.3. Zlepšení stavu v oblasti čištění odpadních vod a kanalizací

Vzhledem k současné zástavbě není situace v oblasti kanalizace a čištění odpadních vod v mikroregionu vyhovující. Některé obce nebo osady mají jednotnou kanalizaci, některé jí mají zavedenou pouze částečně nebo ji nemají vůbec. Kanalizační síť v některých oblastech byla budována postupně, bez celkové koncepce. Menší obce nemají vlastní čistírnu odpadních vod.

AKTIVITY :

- Budování kanalizací v menších obcích a osadách
- Částečné nebo celkové rekonstrukce kanalizačních sítí, jejich kompletace a případné rozšíření
- Dobudování kanalizace i pro novou zástavbu obcí
- Budování otevřených záchytných příkopů pro odvod dešťových vod
- Zajistit čištění odpadních vod u malých obcí nebo částí obcí

6.1.4. Rozvoj informačních technologií

Využívání možností telekomunikační infrastruktury neodpovídá standardu zemí EU. Sítě jsou využívány převážně k hlasovým telefonním službám. Využití k přenosům dat, mapových a grafických produktů, hlasu, videa a multimediálních aplikací je minimální. Pro rozvoj internetových služeb je nutné zajištění dostatečného množství veřejně přístupných koncových stanic v úřadech, organizacích a zařízeních veřejné správy.

Vlastní internetové stránky má pouze několik obcí regionu. Cílovým stavem je vybudování moderní provázané sítě informačních technologií, které jsou předpokladem pro lepší vzájemnou komunikaci všech sektorů (veřejného, podnikatelského i neziskového sektoru), občanů i veřejné správy a větší zapojení občanů do řešení problémů mikroregionu a jednotlivých obcí.

AKTIVITY:

- Vytvoření společných internetových stránek mikroregionu
- Rozvoj počítačového vybavení obcí

- Zavádění veřejně přístupného internetu do škol, knihoven nebo obecních úřadů
- Zapojení obcí do informačního systému kraje

6.2. Životni prostředí

Zdravé životní prostředí je nezbytnou podmínkou pro život lidí na venkově. Cílem je za podpory všech níže zmíněných garantů udržet a nadále zlepšovat životní prostředí v mikroregionu v souladu s Územními systémy ekologické stability (ÚSES). Prostřednictvím biocenter a biokoridorů zachovávat přirozený genofond krajiny a podporovat její přirozený vývoj. Bohužel v dnešní době nelze již příliš na tento přirozený vývoj spoléhat, vstřícný vztah ke krajině a životnímu prostředí by měl být proto pro všechny občany samozřejmostí. Podporou zavádění nových moderních a životnímu prostředí neškodících technologií dosáhnout celkového zlepšení životního prostředí v mikroregionu.

6.2.1. Zlepšení stavu ovzduší, krajiny a životního prostředí

Kvalita životního prostředí je v mikroregionu ve většině případů ve II. třídě – prostředí vyhovující a prostředí dobré a III. třídě – prostředí narušené. Negativní vliv má především blízkost městské aglomerace Českých Budějovic a s ní spojené inverzní situace. Negativní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí jsou jednak celoplošně působící faktory (emise), jednak místně působící faktory. Kvalita ovzduší je narušována zejména silnicí I/3, která je vedena obcí Borek. Zlepšování stavu ovzduší je možné prostřednictvím dokončování plynofikace obcí a používáním obnovitelných zdrojů energie, případně příspěvky pro ty, kteří k ochraně životního prostředí používáním alternativních zdrojů energie přispívají. Případné větší investice (např. dálnice D3) by měly být řešeny tak, aby co nejméně narušovaly zdravé životní prostředí obyvatel. Cílovým stavem je čisté ovzduší a udržovaná krajina v celém mikroregionu.

AKTIVITY:

- Podpora plynofikace, ekologických způsobů vytápění a alternativních zdrojů energie
- Ochrana a údržba zeleně, která se významnou měrou podílí na kvalitě životního prostředí
- Ochrana významných krajinných prvků

- Modernizací provozů tlumit dopad jejich činnosti na životní prostředí
- Doplňování porostů zeleně, břehových porostů, udržování odpočinkových míst v krajině
- Nahrazování lokálního vytápění domácností systémy centrálního zásobování teplem (tam kde je to ekonomicky výhodné)
- Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie (plantáže rychle rostoucích dřevin pro štěpku)

6.2.2. Zlepšení nakládání s odpady

Situace kolem nakládání s tuhými odpady v mikroregionu je uspokojivá. Odvoz, skládkování a třídění odpadu zajišťují obce a soukromá firma Rumpold. Na území mikroregionu se nachází několik skládek tuhého domovního odpadu, černé skládky jsou postupně rušeny. Pro obce je příležitostí zlepšení spolupráce při nakládání s odpady, přijetí jednotné koncepce a podpora separace odpadů. Problém může nastat také v situaci, kdy nedochází k řádnému svozu separovaného odpadu. Když občan vidí, že odpady se neodváží, ztrácí motivaci separaci využívat.

AKTIVITY :

- Zlepšit spolupráci obcí při nakládání s odpady a jejich separací
- Podpořit místní odpadové hospodářství – Hluboká nad Vltavou
- Podporovat využívání separovaných odpadů
- Zajistit odvoz separovaného odpadu

6.3. Obnova venkova, zemědělství, lesnictví a rybářství

Jihočeský venkov je typický svou řidší zástavbou, udržovanou kulturní krajinou a typickou venkovskou architekturou. Tyto tradiční hodnoty je nutné zachovat pro příští generace. Obce by si měly zachovat svůj venkovský ráz a udržet původní architekturu v co nejlepším stavu. Rovněž okolní krajina obcí, byť poznamenaná poměrně intenzivním zemědělstvím, nabízí mnoho místních specifik a přírodních hodnot, které by měly zůstat zachovány. Cílovým stavem je zajistit harmonii venkovského a přírodního prostředí,

průmyslových center a dopravních komunikací, tak aby nebylo narušeno zdravé životní prostředí.

Udržení, obnova a účelné využití přirozeného produkčního potenciálu zemědělsky využívané krajiny v návaznosti na vhodnou organizaci a využití pozemků je velmi důležitou součástí trvale udržitelného dobrého stavu v zemědělství. Protože má zemědělství podstatný vliv na stabilitu přírodních podmínek a kulturní vzhled krajiny, je důležité podřídit hospodaření ochraně přírody a kulturních památek. Cílovým stavem je zajištění kvalitního hospodaření v zemědělství za současného zachování venkovského rázu krajiny a udržení zdravého životního prostředí pro obyvatele i návštěvníky mikroregionu.

V mikroregionu hraje lesnictví velký význam díky své dlouholeté tradici i díky poměrně velkému zastoupení lesní půdy (49% z celkové rozlohy). Ze struktury vlastníků lesů vyplývá, že téměř všechny lesy jsou v majetku státu a jsou spravovány Lesy České republiky, s.p., které si najímají na jejich údržbu výrobní organizace. Nejvýznamnějším podnikem v této sféře jsou Lesy Hluboká nad Vltavou a.s. Nepatrné procento je spravováno ostatními firmami a soukromníky. Významným prvkem v oblasti lesnictví jsou obory rozprostírající se na březích Vltavy. Cílovým stavem je uchování bohatství lesů nutného pro udržení stability krajiny a pro zachování produkčních a rekreačních funkcí lesa.

Rybářství má v mikroregionu více než šest století dlouhou tradici a vždy patřilo mezi přední obory v naší republice. Dominantní postavení v tomto směru má společnost Rybářství a.s. Hluboká nad Vltavou, která má velmi dobrou pověst jak doma, tak v zahraničí. Pod její správu spadají desítky rybníků určených především k chovu ryb. O důležitosti rybníkářství v regionu svědčí mimo jiné i fakt, že společnost je smluvním dodavatelem ryb Pražského hradu. Je proto důležité uchovat dlouholetou tradici v tomto oboru a podporovat jeho další rozvoj i v soukromém sektoru. Cílovým stavem je vyvážené produkční hospodaření na rybnících s podporou jejich krajinotvorných a retenčních funkcí, s ohledem na zájmy ochrany přírody a možnosti rekreačního využití.

6.3.1. Obnova a údržba venkovského charakteru krajiny

Převážná část mikroregionu vykazuje vzhledem k podílu zemědělské a lesní půdy venkovský ráz krajiny. Městskému charakteru se blíží pouze oblast Hluboké nad Vltavou, Rudolfova a Borku..Tomu odpovídají i požadavky na údržbu krajiny, která v okolí Hluboké nad Vltavou nabízí spíše turistické využití a u menších obcí jsou potřeby spjaty spíše s možnostmi hospodářského využití krajiny. V oblasti Hluboké je však potřeba v zájmu

zachování krajinného rázu maximálně podporovat urbanistické řešení jižně od města, zamezit budování protihlukových stěn (viz osada Munice při otevření spalovny v Mydlovarech) nebo dalších krajinu hyzdících staveb.

AKTIVITY:

- Podpora biokoridorů a ÚSES
- Výsadba původních dřevin odpovídajících stanovišti a zachovávajících ráz krajiny kolem cest a vodotečí
- Opravy a údržba polních a lesních cest
- Výsadba nové izolační a doprovodné zeleně v celém území mikroregionu i přímo v obcích
- Podpořit protierozní, izolační, odvodňovací a estetickou funkci krajiny

6.3.2. Údržba obcí a jejich vzhledu

Celá oblast má poměrně bohatou tradici osídlení, což dokládá například celá řada zemědělských usedlostí nebo četná mohylová pohřebiště. Vzhled obcí je umocňován řadou dochovaných kulturních památek (kostely, kapličky atd.). Některé obce s řadou zachovalých objektů jsou vesnickou památkovou zónou. V rámci udržení pěkného venkovského vzhledu vesnic je potřeba i opravit, zrekonstruovat a zprovoznit některé místní atraktivity (Orty, Eliášova štola, okolí Hněvkovické přehrady a Vltavy, drobné místní památky – statky, kapličky, zvoničky, boží muka, křížky, aleje, lávky a můstky a další). Při výstavbě nových domů je potřeba dbát na jejich „kompatibilitu" s původní architekturou i na ochranu archeologických lokalit. Dále je potřeba udržovat venkovský vzhled intravilánu obcí (vesnická architektura, výsadba zeleně, údržba návsí a veřejných prostranství atd.) a udržovat čistotu obcí.

AKTIVITY:

- Údržba historických venkovských stavení (selské baroko)
- Rekonstrukce památek na území mikroregionu
- Revitalizace, úprava a údržba náměstí, návsí, parků, dětských hřišť a ostatních veřejných prostranství
- Údržba a obnova veřejné zeleně

6.3.3. Rozvoj alternativních způsobů zemědělského podnikání

Tradiční postupy zemědělské prvovýroby je třeba doplnit a rozšířit o nové aktivity, které budou doplňkovým a mohou se stát i hlavním zdrojem příjmů pro zemědělce. Sem patří především agroturistika, ekologické zemědělství atd. Zanedbané hospodářské a zemědělské areály poškozují jinak pěkný vzhled obcí. Jejich využití pro potřeby venkovského podnikání i nezemědělského charakteru by vedlo k celkovému oživení obcí v této oblasti. Rovněž existuje možnost výstavby ubytovacích kapacit orientovaných na agroturistiku

AKTIVITY:

- Podpora agroturistiky
- Alternativní využití nebo likvidace zanedbaných zemědělských areálů v obcích
- Podpora ekologického zemědělství

6.3.4. Udržení zemědělské výroby na území mikroregionu

Zemědělství prošlo od roku 1989 specifickým vývojem, jehož důsledkem je nastolení zcela nových vlastnických vztahů k půdě, změny v tržních vztazích apod. Nadále přetrvávají nedořešené majetkoprávní a uživatelské vztahy k pozemkům, což má za následek mj. i to, že některé plochy vhodné pro zemědělskou výrobu leží ladem. Neprobíhají komplexní pozemkové úpravy, které by měly tyto vztahy vylepšit. Nestabilní tržní prostředí související především se vstupem ČR do EU negativně ovlivňuje již tak ne zcela vysokou prosperitu zemědělských družstev a ostatních zemědělských subjektů. Právě vstup do EU je pro zemědělství zcela zásadní z hlediska plnění nových požadavků, které souvisí s kvalitou ustájení zvířat, údržbou krajiny a tržním prostředí při zemědělském podnikání. Zde mohou sehrát významnou roli podpůrné programy EU, zejména SOP Zemědělství

AKTIVITY:

- Zavádění welfare v chovech hospodářských zvířat
- Změna struktury hospodaření – zatravňování neobdělávaných pozemků
- Změna technologií hospodaření – zvýšení užitkovosti
- Provádění komplexních pozemkových úprav

6.3.5. Trvale udržitelné hospodaření v lesích

Hospodaření ve státních, obecních i soukromých lesích probíhá většinou podle schválených Lesních hospodářských plánů a Lesních hospodářských osnov. Poškození lesů v mikroregionu je vlivem dobrého hospodaření jejich stávajících správců na nízké úrovni. Lesy nejsou nikterak významně poškozeny působením hmyzu a zvěře ani abiotickými činiteli. V některých částech zůstává nevyřešena kategorizace lesů u soukromých vlastníků. Důležitým bodem při rozvoji lesnictví bude udržení zdravé rovnováhy mezi stávajícím dobrým stavem lesů a rozvojem turistiky, zemědělství a průmyslu.

AKTIVITY:

- Dokončení kategorizace lesa u soukromých vlastníků
- Dořešit majetkoprávní vztahy k lesům (historické majetky)
- Podpora přírodě blízkého hospodaření v lesích
- Zlepšit využívání potenciálu místních obor pro potřeby cestovního ruchu
- Obnova a údržba lesních komunikací

6.3.6. Trvale udržitelné hospodaření v oblasti rybníkářství

V mikroregionu hraje rybníkářství velmi významnou roli jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska krajinotvorného a turistického. V rybnících se chovají ryby především za účelem jejich prodeje (zejména do zahraničí). Dále se každoročně pořádají veřejné výlovy a je zde možnost poplatkového rybaření na některých rybnících. Přesto zde v tomto směru existují určité rezervy, které se dalším zatraktivněním rybníkářství a rybaření dají vyplnit. Značným problémem, podobně jako jinde na území Jihočeského kraje, zůstává znečišťování a zarůstání rybníků. Je proto nutné provádět jejich nákladné odbahňování a čištění.

AKTIVITY:

- Odbahňování a čištění rybníků
- Udržet produkční plochy rybníků
- Rozvoj chovu rybářsky atraktivních ryb pro další zatraktivnění rybníkářství
- Rozvíjet propojování rybníkářství a rybaření s cestovním ruchem

- Tam, kde je to vhodné, podporovat využívání rybníků k rekreačním účelům (budování pláží, udržování čistoty vody atd.)
- Zapojit aktivity související s rybníkářstvím do integrovaného informačního systému pro návštěvníky

6.4. Podpora podnikání a rozvoj cestovního ruchu

Podnikání má v mikroregionu Budějovicko – sever vcelku dobré podmínky pro další rozvoj. Díky své poloze a zastoupení turistických atraktivit a faktu, že v terciální sféře je zaměstnáno přes polovinu ekonomicky aktivních obyvatel, je zřejmé, že tento rozvoj bude spjat především s cestovním ruchem. Zájem jednotlivých obcí na rozvoji podnikání je třeba podpořit dostatkem informací, poradenstvím a možnostmi rekvalifikace. Cílovým stavem je rozvoj podnikatelské základny a navazující prosperita obcí, která bude tvořit základ pro příjemný život jak obyvatel mikroregionu, tak spokojenost jeho návštěvníků.

Cestovní ruch představuje zřejmě největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu. Na jeho území se nachází velké množství kulturních a turistických zajímavostí. Tato skutečnost však sama o sobě rozvoj cestovního ruchu nepřinese a je proto třeba tento rozvoj vhodnými aktivitami podporovat. Jedná se zejména o zkvalitnění informačních služeb a zavedení jednotného systému jejich propagace, budování a značení turistických tras, rekonstrukci místních památek a celkové propojení a využití kulturních akcí. Celkovým cílem je lepší využití turistického potenciálu mikroregionu, jeho další zkvalitňování a rozšiřování.

6.4.1. Informační služby a poradenství místním podnikatelům, obyvatelům a návštěvníkům

Informační služby nefungují v mikroregionu na takové úrovni, jakou vyžaduje zde zastoupený bohatý potenciál podnikání a cestovního ruchu. Základem by mělo být vybudování informačního systému, tj. internetových stránek s napojením všech obcí mikroregionu, který by publikoval veškeré dění v mikroregionu včetně podnikatelských příležitostí. Podnikatelská sféra disponuje dostatečným množstvím inovativních projektů a řešení, chybí jí však odpovídající vazba na samosprávu a informovanost. Její zvýšená míra by jistě přinesla další nárůst aktivit v oblasti malého a středního podnikání (MSP) na území mikroregionu.

AKTIVITY:

- Vybudování komunikační platformy a informační sítě pro podnikatele a obyvatele
- Podpořit systém seminářů, poradenství pro místní podnikatele
- Zavést profesní školení, kurzy a rekvalifikace pro zaměstnance
- Informovat místní MSP o projednávání důležitých rozhodnutích celoregionálního nebo obecního významu, popř. je přizvat k jednání

6.4.2. Podpora malého a středního podnikání

Rozvoj malého a středního podnikání je významnou příležitostí pro mikroregion k udržení vlastní identity. MSP navíc pomáhá decentralizovat podnikatelské aktivity a umožňuje rychlejší rozvoj regionů, vytváří nové pracovní příležitosti, vytváří podmínky pro vývoj a zavádění nových technologií a umožňuje rychlejší adaptaci na požadavky a výkyvy trhu. Existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívá k jejich trvalému rozvoji a prosperitě. Stále však vázne komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost. V této oblasti je třeba využít všechny nástroje, především služby internetu, osobní jednání starostů s podnikateli, investice do společně využívaných pozemků a cest apod. Cílem je nastolení dobrých podmínek pro MSP a jejich spolupráci s obcemi na celém území mikroregionu.

AKTIVITY:

- Vytvořit databázi nevyužitých nemovitostí na mikroregionální úrovni
- Vyčlenit v každé obci podle možností minimálně jednu lokalitu pro rozvoj podnikání
- Podporovat nabídku místních produktů a tradičních výrob
- Rozvíjet malé a střední podnikání v souladu s Územními plány obcí

6.4.3. Zajistit informační služby návštěvníkům mikroregionu

Tím, že potencionální návštěvník bude mít k dispozici kvalitní informace o nabídce pro něj zajímavých míst, zvyšuje se celková konkurenceschopnost všech zainteresovaných podniků a institucí. Mikroregion nabízí celou řadu vysoce atraktivních míst. Této nabídce je třeba podřídit informovanost návštěvníků, propagaci území, kulturní akce a další aktivity. Dále je důležité, aby se po dohodě jednotlivých obcí mikroregionu zavedl jednotný navigační systém značení památek, který by návštěvníkovi umožňoval jednodušší pohyb po území

mikroregionu. Byla by rovněž vhodná komplexní propagace regionu pomocí jednotných propagačních materiálů na výstavách, veletrzích cestovního ruchu atd. Jako součást internetových stránek by bylo vhodné uvést databázi historických objektů na území jednotlivých obcí, a to jak zrekonstruovaných, tak i těch, které potřebují obnovit.

Cílem je udržet návštěvníka co nejdéle v mikroregionu, využít ubytovací kapacity města Hluboká nad Vltavou, rozšířit stávající nabídku o další tradiční akce a zajímavosti.

AKTIVITY:

- Vybudování informační sítě pro návštěvníky mikroregionu, podpora informačních center
- Zavedení jednotného navigačního značení k památkám a atraktivitám na území mikroregionu
- Zavedení systému jednotné propagace (společné materiály, hudební vizitky, pohlednice atd.)
- Vytvoření společných internetových stránek mikroregionu
- Vytvořit databázi turistických atraktivit (kulturní, přírodní a technické památky)
- Vytvoření mapy mikroregionu s vyznačením památek, přírodních lokalit, sportovních možností atd.

6.4.4. Rozvoj turistických tras, doplňkových služeb a infrastruktury

Prostředí krajiny v okolí Českých Budějovic umožňuje další rozvoj cyklistické dopravy. V návaznosti na standardy cyklodopravy na území ČR je třeba zabezpečit zkvalitnění technického stavu cyklotras a souvisejících místních komunikací. V tomto ohledu je možné rozšířit spolupráci s Lesy ČR a vytvářet nové cyklostezky odpovídající definovaným standardům. Je také důležité napojit síť cyklotras na území mikroregionu na vzdálenější cíle (propojení Hlubocko – Třeboňsko, Hlubocko - Veselsko ad.). V kontextu zkvalitňování cyklotras je třeba podporovat i rozvoj další nabídky s nimi související (turistické rozhledny, odpočívadla, vyhlídky).

Výsledná síť cyklostezek a cykloturistických tras by měla zajišťovat bezpečnou cyklistickou dopravu jak při každodenních cestách (do práce, školy, nákupy atd.), tak pro cesty ve volném čase. Součástí stávající komunikační sítě je jen malé množství cyklostezek nebo cyklotras vedených mimo silnice a cyklistickou dopravu je tedy nutné provozovat ve společně s motorizovanou dopravou. Lze tedy doporučit vzájemné propojení jednotlivých

obcí mikroregionu i s Českými Budějovicemi prostřednictvím samostatných cyklostezek, to vše pomocí rekonstrukcí stávající sítě silnic a cest, prostřednictvím novostaveb cyklostezek a využitím stávajících vyhovujících cest a silnic. Ubytovací služby jsou soustředěny především v oblasti Hluboké, proto je vzhledem k rozloze regionu a nabídce dalších turistických atraktivit třeba podpořit i rozvoj ubytovacích služeb v menších obcích. Rozvojové možnosti mikroregionu podporují nevyužité potenciály mezinárodního letiště Hosín a Hněvkovické přehradní nádrže. Obě tato místa se při patřičném využití mohou stát podstatným zdrojem přílivu turistů jak z ČR, tak i ze zahraničí.

AKTIVITY:

- Údržba, obnova a budování sítě cyklotras a pěších tras mobiliářem
- Zkvalitnění povrchu cyklostezek a cyklotras na území mikroregionu
- Propojení cyklotras v regionu a jejich napojení na vzdálenější cíle
- Budování cyklotras okolo atraktivních známých rybníků
- Vytyčení a značení hipotras
- Budování vyhlídkových turistických rozhleden (Hosín, Chotýčany ad.)
- Podpora ubytovacích možností v menších obcích regionu
- Rozvoj mezinárodního letectví v areálu letiště Hosín
- Využití potencionálu Hněvkovické přehradní nádrže (zpracování koncepce rozvoje ve spolupráci s Povodím Vltavy, a.s.)
- Podpora lodní dopravy (turistické, výletní) – Vltava, rybníky

6.5. Kvalita života, rozvoj lidských zdrojů

Kvalita života na venkově spočívá v zajištění dostupné sítě vzdělávacích, zdravotních a sociálních zařízení, dopravní obslužnosti, podmínek pro bydlení a trávení volného času. Mikroregionu usnadňuje pozici jeho výhodná poloha v těsné blízkosti města České Budějovice, kde jsou všechny tyto služby dostupné. Významným kladem je rozvinutý spolkový a kulturní život obyvatel mikroregionu.

Cílovým stavem je spokojený život místních obyvatel využívající všech podmínek pro rozvoj školství, zdravotnictví, sociálního zabezpečení, bydlení a využití volného času.

Pro spokojený život obyvatel mikroregionu je důležité, aby byl pro všechny k dispozici dostatek školských, zdravotnických a sociálních služeb. Úroveň těchto služeb

souvisí s možnostmi pracovních příležitostí v mikroregionu, přispívá ke stabilitě obcí a využívání obytných prostorů i zachování rovnováhy mezi nejmladšími a nejstaršími generacemi.

Cílem je dosažení vyvážené situace v oblasti sociální infrastruktury, která vytvoří základ pro kvalitní životní podmínky všech obyvatel mikroregionu a garantuje přiměřené sociální jistoty, vzdělání a možnosti rozvoje životního stylu a životních šancí.

6.5.1. Vytváření podmínek pro bydlení na venkově

V dnešní době si všichni stále více uvědomují, že udržení života na venkově je důležité nejen pro venkov samotný, ale pro celou naši zemi. Některé obce mikroregionu se již několik let stávají rezidenční oblastí obyvatelů jihočeské metropole. S tím je úzce spjata rozsáhlá domovní zástavba. Jednotlivé obce s touto zástavbou počítají ve svých územních plánech a mají na ni vyčleněny pozemky. Nestačí však pouze zajišťovat podmínky pro novou bytovou výstavbu, velkým minusem je nedostatečná infrastruktura obcí a jejich zhoršená dopravní obslužnost. Tyto problémy je v kontextu této strategie nutné řešit. V nejmenších osadách regionu je zástavba řidší, ale více se blíží klasickému venkovskému typu.

Bezpečnostní situace není příliš uspokojivá zejména s ohledem na požadavky zabezpečení civilní obrany obyvatel a varovného vyrozumívacího systému při živelných katastrofách (povodně). Je třeba, aby obce tuto otázku ve spolupráci s krajskou samosprávou neodkladně řešily.

AKTIVITY:

- Podpora využití stávajícího bytového fondu
- Vytvářet podmínky pro novou bytovou výstavbu v návaznosti na územní plány obcí
- Obnova a tvorba územně plánovací dokumentace obcí
- Zajištění bezpečnosti obyvatel a jejich informovanosti z hlediska civilní ochrany
- Zlepšení místních vyrozumívacích systémů (rozhlasy, sirény)

6.5.2. Rozvíjení obecné kultury obyvatel

U obyvatel obcí se postupně vytrácí pocit sounáležitosti s problémy obecní komunity. Tomu chtějí představitelé obcí předejít podporou lidových tradic, kultury, zvyků a řemesel, vydáváním knih a publikací o historii mikroregionu, podporou místních knihoven. V nich by

se mohl soustřeďovat společenský život, neboť jsou zejména v malých obcích jediným kulturním zařízením. Proto je nutné zabezpečit jejich kvalitní vybavení, např. moderní přenosovou a počítačovou technikou apod.

Sport je nejvhodnější aktivitou pro trávení volného času dětí a mládeže a zdravý vývoj obyvatel. Obce si tuto skutečnost uvědomují a chtějí jej podporovat. Rovněž spolkový život v obcích je rozvinutý - největší zastoupení mají sportovní, kulturní, hasičské a myslivecké spolky.

AKTIVITY :

- Podpora spolkového života v obcích
- Podpora místních zvyků, lidových tradic, kultury a řemesel
- Podpora sportu, aktivit volného času dětí a mládeže
- Podpora větších sportovních akcí propagujících mikroregion
- Podpora místních sportovních a kulturních spolků a organizací
- Podpora místních knihoven, včetně jejich vybavení moderní technikou
- Podpora vydávání publikací a knih o mikroregionu, jeho historii atd.

6.5.3. Podpora kultury a sportu jako součásti kvality života

Kulturní dění je soustředěno především ve městě Hluboká nad Vltavou a jeho blízkém okolí, kde se nachází biograf, Alšova jihočeská galerie, Lovecký zámek, ZOO Ohrada a další kulturní stánky. Tyto jsou zdrojem přílivu turistů, proto je třeba věnovat jejich podpoře maximální možnou podporu.

Možnosti sportovního vyžití jsou dobré prakticky po celé ploše mikroregionu (největší koncentrace je samozřejmě opět ve městě Hluboká). K dispozici je množství sportovních hřišť a zařízení, budování dalších rekreačních a sportovních areálů se plánuje. Některá sportovní zařízení však vyžadují rekonstrukci či rozšíření a to jak vlastního sportoviště, tak přidružených objektů a ploch (tribuny, lavičky, stromořadí atd.).

Kulturní život regionu a síť kulturních a sportovních zařízení spolu s regionálními kulturními tradicemi by měly být rozvíjeny v souladu s moderními metodami oživování společenského a kulturního života. Jde o oblast, kde se nejlépe projeví jednak vztah ke kraji a jednak schopnost spolupráce veřejné správy, hospodářských subjektů, státního i soukromého sektoru, škol a neziskových organizací.

AKTIVITY:

- Podpora kulturních institucí na území mikroregionu (Alšova jihočeská galerie, ZOO Ohrada, zámky, muzea ad.)
- Rozvoj kulturních zařízení, divadel, kin apod.
- Rozvíjení dalších kulturních aktivit (např. mezinárodní hudební festivaly, kulturní léta atd.)
- Podpora výstavby nových sportovních zařízení
- Podpora činnosti stávajících sportovních zařízení
- Podpora rozvoje méně frekventovaných sportů (beach volleyball, golf, motokros ad.)
- Výstavba sportovní infrastruktury – sportovní areály, hřiště, haly, okolní plochy, související zástavba atd.

6.5.4. Rozvoj školství a vzdělanosti obyvatel ve vazbě na potřeby trhu práce

Vzdělanost obyvatelstva je předpokladem pro další rozvoj mikroregionu. V mikroregionu existuje přiměřená kapacita mateřských a základních škol. Jejich počet je dán demografickým vývojem v regionu, v některých obcích regionu se však jeví jako neefektivní. To je způsobeno především úbytkem žáků z důvodů jejich přesunu do škol v Č. Budějovicích (ten je ovšem na druhé straně do určité míry limitován nutností dojíždění za studiem). Problémy škol jsou především v oblasti ekonomické a v oblasti lidských zdrojů (horší vybavenost než městské školy, nedostatek pedagogů atd.)

Vzhledem k poměrně nízké nezaměstnanosti ovlivněné vazbami na trh práce v Českých Budějovicích není potřeba přijímat speciální opatření v oblasti zaměstnanosti obyvatel. Registraci nezaměstnaných a zajištění jejich rekvalifikace je záležitostí státní politiky podpory zaměstnanosti a provádí ji Úřad práce v Českých Budějovicích.

AKTIVITY:

- Udržení škol v malých obcích
- Udržení mladých pedagogů na školách formou zabezpečení sociálních jistot
- Přizpůsobení a dostupnost rekvalifikačních kurzů potřebám mikroregionu
- Podpora celoživotního vzdělávání obyvatel
- Využití potencionálu středního školství a prestiže mezinárodní školy Townshend

- Podpora rozšíření mimoškolních aktivit (výchovných, kulturních, sportovních apod.) jako součásti systému prevence sociálně patologických jevů
- Využití areálu mezinárodní školy Townshend pro kongresovou a incentivní turistiku

6.5.5. Zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních a zdravotních služeb

Služby a zařízení zdravotní a sociální péče, včetně veřejné zdravotní služby, mají být dostupné ve všech obcích mikroregionu, v potřebném rozsahu i odborné struktuře. Síť sociálních a zdravotních služeb v mikroregionu je na poměrně dobré úrovni a je ovlivněna blízkostí města České Budějovice. Obce se dle možností zapojují do jejího dotváření zejména péčí o přestárlé občany - pečovatelská služba, domovy důchodců. Problémem zůstává dostupnost rychlé zdravotnické služby.

Velmi důležitým úkolem v této oblasti je vytvoření vzájemně provázané sítě zdravotní a sociální péče schopné adresně reagovat na zdravotní a sociální potřeby občanů. V praxi to znamená vytvoření a propojení jednotlivých oborů a zařízení působících v těchto oblastech - léčeben dlouhodobě nemocných, hospicové péče, ošetřovatelských ústavů, respitní péče a stacionáře s různým podílem zdravotní a sociální péče. Zařízení v mikroregionu je nutné zapojit do podobného zdravotně-sociálního systému v rámci celého kraje.

AKTIVITY:

- Podporovat pokrytí obcí regionu terénní pečovatelskou službou
- Udržení dostupné sítě sociálních služeb a zdravotnictví
- Budovat domy s pečovatelskou službou a domovy důchodců
- Zajistit zdravotní bezpečnost obyvatelů a návštěvníků mikroregionu

7. ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zmapovat území severně od Českých Budějovic. Uvedený mikroregion navazuje na bohaté přírodní, kulturní a historické dědictví, které je předurčuje především k rozvoji služeb pro cestovní ruch. Má rozmanitou nabídku pro celoroční rekreační, kulturní a sportovní využití.

Zakladatelé mikroregionu by měli mít na paměti, že cílem činnosti mikroregionu není vytvářet konkurenční prostředí, ale naopak hrát integrující roli v rámci daného území. Neměl by vzbuzovat falešné naděje na získání zahraničních podpor, ale na druhé straně by měl vytvářet reálné podmínky na jejich získávání. Zcela prioritním úkolem je skutečnost, že region musí o své budoucnosti rozhodovat samostatně a nečekat jako dříve na příkazy z centra. Záleží na lidech na venkově žijících, jak dokáží vše využít.

Dominantním místem regionu je město Hluboká nad Vltavou. V tomto městě je velice dobrá úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení. Rozsáhlá nabídka sportovního vyžití např. tenis, golf, baseball atd.). Je to dáno vysokou návštěvností tohoto místa hlavně v letní sezóně. Historické památky se nachází ale i v ostatních částech jako např. Orty, naučná stezka. Slabou stránkou jsou sezónní výkyvy. Je třeba zainteresovat návštěvníky regionu i na akce, které by se nekonaly v letní sezóně např. výlovy.

Mikroregion dokáže dál rozvíjet svůj turistický potenciál ve prospěch místních obyvatel např. rozvoj mobiliáře cyklotras, vybudováním dalších turistických atraktivit atd. Je to území se všemi potřebnými podmínkami ke spokojenému bydlení, rozvoji vzdělanosti, kultury a sportu pro zdravý a kvalitní život místních obyvatel. Cílem je rozšířit nabídky sportovního využití i v ostatních obcích nejen v Hluboké na Vltavou.

Významným bodem práce je sestavená analýza SWOT, na jejím základě jsem zpracovala v následné kapitole aktivity, které by mohly dané území více zatraktivnit.

Základem pro kvalitní fungování každého mikroregionu je zpracování Strategie jeho rozvoje. Tento dokument by měl sloužit nejen jako příloha k žádostem o dotace, ale rovněž jako projektový výhled potřebného rozvoje obcí v rámci mikoregionu.

8. LITERATURA

1. HORÁKOVÁ H., Strategický marketing Grada Publishing, 2001, ISBN 80-7169-996-9. 150 str.
2. KOTLER P., Marketing podle Kotlera, Management Press, 2000, ISBN 80-7261-0164. 258 str.
3. KOTLER P., Marketing management, Victoria Publishnig, 1995, ISBN 80-85605-08-02, 789 str.
4. PEKOVÁ J., – Hospodaření a finance územní samosprávy, Management Press, 2004, ISBN 80-7261-086-4, 375 str.
5. REKTOŘÍK a kol. – Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, Masarykova univerzita v Brně, 1999, ISBN 80-210-2126-8, 140 st.
6. ÚZ Obce, Kraje, hl.m. Praha číslo 487 k 14.3.2005 Sagit
7. www.czso.cz
8. http://www.ceskepamatky.info/
9. http://hluboka.rybarstvi.cz
10. www.jccr.cz
11. www.jizdnirady.cz
12. www.mpsv.cz
13. CD - Statistická ročenka Jihočeského kraje 2005, Kód e-133101-05

9. ANGLICKÉ RESUME

The aim of this diploma thesis is to treat part of the development strategy of the microregion of Budějovicko north. It is effort is to suggest medium to long term development of this area. The strategy serves as a supplement to request for dotacion in many cases.

The object of resarch is the teritory at the north of the town České Budějovice. It deals with 12 towns and communities. According to knowledge information I compiled SWOT analysis, from which substantial information is perceptible.

The mentioned microregion links to a rich natural, cultural and historical heritage, which predetermines it mainly to development of services for tourism. It has a large offer for all year cultural and sport recreation. The association can still develoys it is potential for tourism in the adrantge of the local population. It is a region with all nessesary conditions for satisfied living, developyment of education, culture and sport and for a heathy and good quality life of the local population.

10. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Administrativní rozdělení okresu

Příloha č. 2 Cyklotrasy v mikroregionu

Příloha č. 3 Podniky v mikroregionu podle počtu zaměstnanců

Příloha č. 4 Poměr nezaměstnaných podle pohlaví

Příloha č. 5 Síť vzdělávacích zařízení na území mikroregionu

Příloha č. 6 Další historické a kulturní památky na území mikroregionu

11. SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Seznam obcí

Tabulka č. 2 – Sídelní struktura obcí a částíobcí mikroregionu

Tabulka č. 3 – Vková struktura obyvatel mikroregionu

Tabulka č. 4 - Vybavenost bcí energetickou infrastrukturou

Tabulka č. 5 – Dopravní obslužnost MHD České Budějovice

Tabulka č. 6 – Vývoj počtu nezaměstnanch a míry nezaměstnanosti v mikroregionu

Tabulka č. 7 – Vybavenost v mikroregionu sociáln a zdravotní infrastrukturou

Tabulka č. 8 – Pošty v mikrorgionu

Tabulka č. 9 - Významná ubytovcí zařízení v mikroregionu

Tabulka č. 10 – Sportovní zájmové spolky a kluby

Tabulka č. 11 – Zájmové spolky v oblasti kultury

Tabulka č. 12 - Rozloha jednotlivých typů půd

12. SEZNAM GRAFŮ

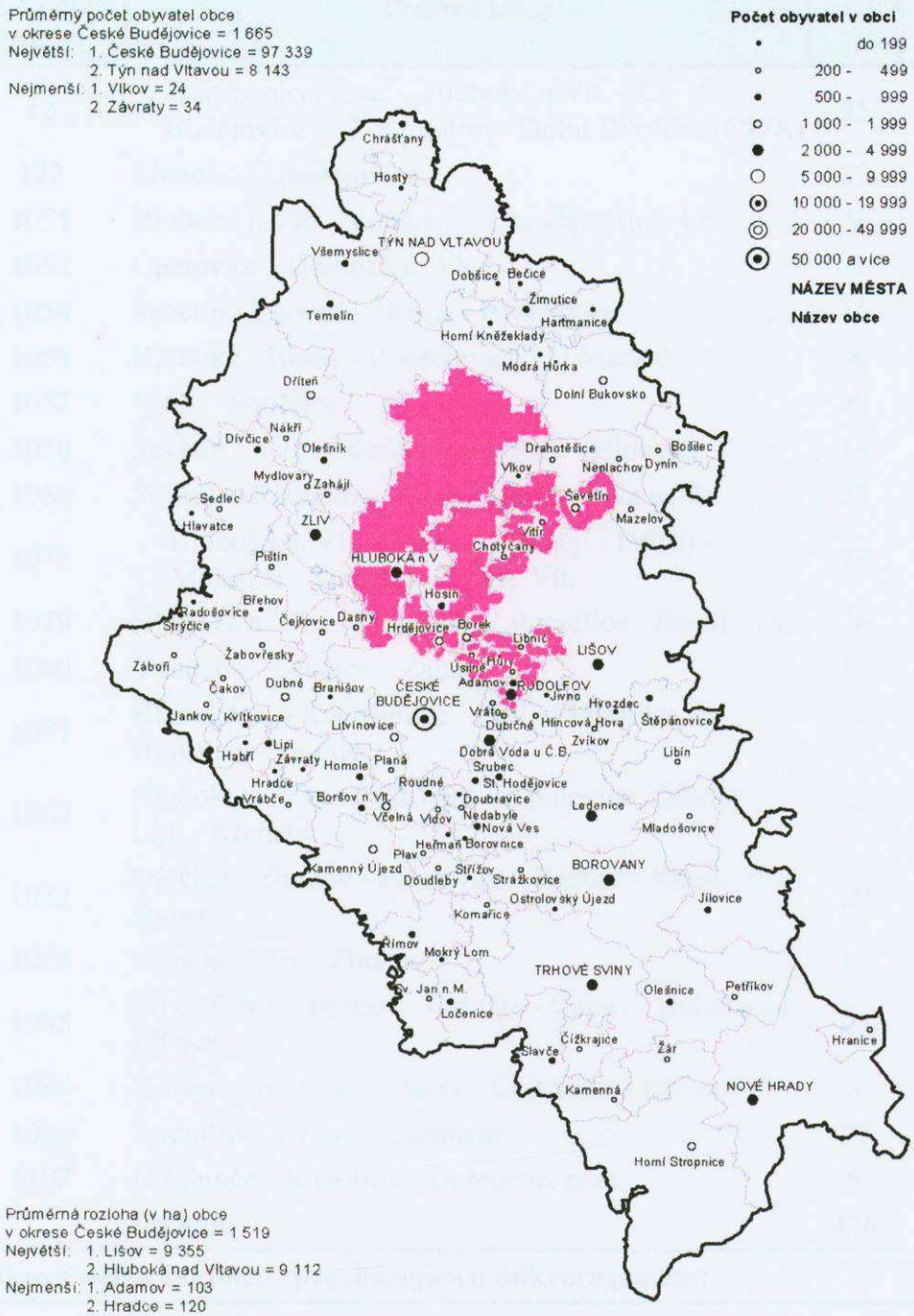
Graf č. 1 – Zaměstnanost mikroregionu

Graf č. 2 – Vývoj počtu nezaměstnaných a míry nezaměstnanosti v mikroregionu

Graf č. 3 – Využití orné půdy podle hlavích pěstovaných plodin

Příloha č. 1

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU - STAV K 1.3.2001

Příloha č. 2

Cyklotrasy v mikroregionu

Evidenční číslo dle KČT	Průběh trasy	Trasa km	Odbočky km	Celkem km
12	Hartmanice, rozc. – Hluboká n.Vlt. – Č. Budějovice – Č. Krumlov – Dolní Dvořiště (CZ/A)	95	0	95
122	Třeboň - Č.Budějovice	39	4	43
1051	Hluboká n.Vlt. - Vondrov – Ohrada - Hluboká	9	0	9
1052	Opatovice - Hluboká n. Vlt.	6	0	6
1054	Ševětín - Lhotice - Hosín – Hrdějovice	16	0	16
1056	Hluboká - Hosín - Dobřejovice - U Macarů	8	0	8
1057	Vitín – Poněšice	6	0	6
1058	Ševětín - Vitín - Kafilerie u Lhotic - Hluboká	13	0	13
1060	Ševětín - Radonice - Modrá Hůrka - Týn n. Vlt.	27	0	27
1078	Hluboká n. Vlt. - Munice - Zahájí - Dříteň - Malešice - Temelín - Týn n. Vlt.	28	0	28
1079	Hluboká n. Vlt. - Chlumec - Litoradlice - Hněvkovice	26	0	26
1080	Vodňany - Dívčice – Zahájí	18	0	18
1081	Hluboká n. Vlt. - Munice - Zliv - Plástovice - Hlavatce - Netolice	23	0	23
1082	Hluboká n. Vlt. - Čejkovice - Křenovice - Dubné - Lipí - Křemže	25	0	25
1083	Dívčice - Zbudov - Plástovice - Břehov - Křenovice - Dubné	20	0	20
1084	Ohrada - Zliv - Zbudov	10	0	10
1085	Zliv - Pištín - Břehov - Dehtáře - Čakov - Holašovice - Brloh	26	0	26
1086	U Bezdrevu, rozc. - Dasný - Čejkovice - Břehov	8	0	8
1096	Rudolfov - Zvíkov - Domanín	17	0	17
1107	U Libniče - Rudolfov - Dubničné, rozc.	6	0	6
	Celkem	**426**	**4**	**430**
Celková délka cyklotras procházejících mikroregionem:				**430 km**

Příloha č. 3

Podniky v mikroregionu podle počtu zaměstnanců

Obor podnikání ekonomického subjektu	Kategorie počtu zaměstnanců								
	100 +	50 - 99	25 - 49	20 - 24	10 - 19	6 - 9	1 - 5	Bez zam.	neuvedeno
Zemědělství, myslivost	-	2	1	1	1	1	5	93	14
Lesnictví	1	-	-	-	-	-	1	32	4
Rybolov	-	1	-	-	-	-	3	1	-
Průmysl	1	1	3	3	5	3	14	210	41
Stavebnictví	-	2	2	1	2	4	10	171	22
Obchod a opravy	-	-	1	-	5	6	38	284	115
Pohostinství a ubytování	-	-	-	-	2	3	17	109	25
Doprava, telkomunikace, spoje	-	-	-	5	1	2	9	43	12
Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-	-	-	-	1	36	20
Služby převážně pro podniky	-	-	-	-	3	1	14	196	62
Veřejná správa	-	-	-	-	1	2	3	16	-
Školství	-	1	-	1	1	1	1	20	6
Zdravotnictví, soc. zabezp.	-	-	-	-	1	-	8	3	4
Kultura, rekr. a sport. činnost	-	-	2	-	1	2	5	57	29
Osobní služby	-	-	1	-	-	-	-	25	11
mikroregion celkem	**2**	**5**	**9**	**9**	**22**	**23**	**122**	**1194**	**351**

Zdroj: ČSÚ, Krajská reprezentace České Budějovice

Příloha č. 4

Poměr nezaměstnaných podle pohlaví

Název obce	Počet nezaměstnaných žen v %				Počet nezaměstnaných mužů v %			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Adamov	28	71	58	56	72	29	42	44
Borek	62	58	59	66	38	42	41	34
Hosín	67	57	57	63	33	43	43	37
Hrdějovice	59	62	59	49	41	38	41	51
Hůry	60	75	74	83	40	25	26	17
Chotýčany	0	0	56	42	100	100	44	58
Hluboká n. Vlt.	44	46	54	52	56	54	46	48
Libníč	50	66	52	55	50	34	48	45
Rudolfov	53	55	50	51	47	45	50	49
Ševětín	51	50	50	57	49	50	50	43
Úsilné	40	40	62	54	60	60	38	46
Vitín	70	68	61	51	30	32	39	49
Mikroregion celkem	**49%**	**54%**	**58%**	**56%**	**51%**	**46%**	**42%**	**44%**

Zdroj: Úřad práce České Budějovice

Příloha č. 5

Síť vzdělávacích zařízení na území mikroregionu

Obec	Mateřská školka	Základní škola	Střední škola
Adamov	ano	ne	ne
Borek	ano (50 dětí)	ano (100 dětí)	ne
Hosín	ano (20 dětí)	ano, jednotřídní (12 dětí)	ne
Hrdějovice	ano (50 dětí)	ano (105 žáků)	ne
Hůry	ne	ne	ne
Chotýčany	ne (ČB)	ne	ne
Libníč	ne	ne	ne
Hluboká	ano 3x Hluboká, 1x Munice, 1x Kostelec	ano	Integrovaná stř. škola elektrotechnická Townshend international school
Rudolfov	ano	ano	ne
Ševětín	ano	ano	ne
Úsilné	ano (20 dětí)	ne (ČB, Hrdějovice)	ne
Vitín	ne	ne	ne

Příloha č. 6

Další historické a kulturní památky na území mikroregionu

Hluboká nad Vltavou:
Lovecký zámek Ohrada, výklenková kaplička sv. Jana Nepomuckého, boží muka Marradassova, zděná kaplička „U Rocha", židovský hřbitov, socha sv. Jana Nepomuckého, hradiště Baba, areál bašty Bezdrev, mohylové pohřebiště (Stará obora, Karvanice, Zelený rajtštajk, Nad Kampanovkou, Kubatův les, Holý vrch, Zahrádecká vrata, Vrkoč, Uhliště, Rudolfův kout, Nad munickými vraty, 300 m jihozápadně od hradiště Baba), most z kamenných kvádrů, kamenná hráz rybníka Bezdreva a most, důlní štola Kampanova díra, kaplička Panny Marie, kaplička sv. Antonína, mezníky před zámkem Ohrada, Mostek s kapličkou sv. Jana Nepomuckého, boží muka u zdravotnického střediska, reliéf z Ungnadova mlýna, úřednický dům, chlévy a kašna čp. 52, stará sýpka pod hotelem Obec, dvůr Vondrov.

Bavorovice:
Selský statek čp. 4, selský statek čp. 5, selský statek čp. 8, zemědělská usedlost čp. 11, zemědělská usedlost čp. 12, dům usedlosti čp. 59, selský statek čp. 13, zemědělská usedlost čp. 16, zemědělská usedlost čp. 17, selský statek čp. 21, zemědělská usedlost na návsi proti kapličce, areál usedlosti čp. 31, zemědělská usedlost čp. 38, boží muka při státní silnici Č. Budějovice – Týn nad Vltavou, návesní výklenková kaplička, kovárna se zvonicí. Celá obec je památkovou zónou s významnými prvky venkovské architektury ve stylu „selského baroka".

Hroznějovice:
Mohylové pohřebiště Babinec, mohylové pohřebiště v lese Slávnice u Tuchonic.

Jeznice:
Mohylové pohřebiště 1600 m JJZ od středu obce – trať Hřeben, mohylové pohřebiště 2800 m JZ od kaple v obci nad Rochačkou, mohylové pohřebiště Šífárna 3000 m JZZ od kaple v obci, mohylové pohřebiště 2800 m JZ od kaple v obci U široké aleje.

Kostelec:
Areál kostela sv. Vavřince v obci Kostelec, mohylové pohřebiště v lese Pahorek 500 m od kostela v obci, mohylové pohřebiště v Černém lese 2400 m JV od kostela v obci, areál usedlosti na návsi obce.

Líšnice:
Mohylové pohřebiště Pod a Nad Čápů koutem 2600 m SV od středu osady, mohylové pohřebiště 2200 m SV od středu osady Na písečné, mohylové pohřebiště 2900 m SV od středu osady U hrázky.

Munice:
Celá obec je památkovou zónou s významnými prvky venkovské architektury ve stylu „selského baroka".

Poněšice:
Mohylové pohřebiště – Hradiště Hradec, mohylové pohřebiště v Háji 1100 m SZ od návsi v osadě, mohylové pohřebiště 1400 m JV od středu osady Kameniště, mohylové pohřebiště 1300 m JVV od středu osady Kameniště II, mohylové pohřebiště 500 m J od středu osady, mohylové pohřebiště 1000 m SV od středu osady Dukátová pláž.

Purkarec:
Zřícenina Karlův Hrádek, areál usedlosti čp. 30 na severní straně návsi, areál usedlosti čp. 92 na severní straně návsi, areál kostela sv. Jiří, mohylové pohřebiště 1500 m od kostela v obci Strážice, mohylové pohřebiště 1300 m SV od kostela v obci, kaple sv. Rozálie v lese u „Rachaček".

Hosín:
Vejminek čp. 24 , boží muka nad obcí ve směru na Dobřejovice,Marradassova boží muka, mohylové pohřebiště Bory I v Zádušním lese 2600 m SV od středu obce, mohylové pohřebiště Bystřický les U sloupu 2100 m SV od středu obce, mohylové pohřebiště Bory II 1300 m JVV od středu obce.

Dobřejovice:
Hradiště – Hradec, mohylové pohřebiště Nová Obora 1600 m Z od středu obce,mohylové pohřebiště 200 m JVV od kaple ve Vlkově, mohylové pohřebiště 900 m JZ od kaple ve Vlkově, mohylové pohřebiště Baba 1200 m SZ od kaple ve Vitíně,mohylové pohřebiště Rulík 1900 m SV od návsi v Poněšicích, mohylové pohřebiště Zadní pláně 300 m JJZ od kaple ve Vitíně, mohylové pohřebiště Horní výrub 3600 m SSV od kaple v Dobřejovicích, mohylové pohřebiště Nad Novoborským seníkem 2800 m SV od kaple v osadě, mohylové pohřebiště Pěkná vyhlídka 2600 m S od kaple v osadě, mohylové pohřebiště Holubčí 1500 m JVV od kaple v osadě, mohylové pohřebiště U obrázku 300 m S od kaple v osadě, mohylové pohřebiště Černá stoka 3000 m od kaple v osadě.

Borek:
Zvonička u požární zbrojnice.

Hrdějovice:
Mohylové pohřebiště U kolojových jam 1500 m SV od středu obce, areál usedlosti včetně stájí, kolny na vozy, stodoly a špýcharu.

Opatovice:
Areál usedlosti čp. 24 na pravé straně návsi včetně výměnku, chlévů, stodoly, kolny a brány; areál usedlosti čp. 5 na levé straně návsi včetně stájí, stodoly, kolny, dřevníku, sklepa, brány a ohradní zdi; výklenková kaplička u cesty směrem na Opatovice, areál usedlosti u dvora Nová Obora včetně špýcharu, stájí, kolny, stodoly, chlévů a bran, areál usedlosti na návsi včetně stájí, stodoly a špýcharu, kovárna na západní straně návsi.
Značná část obce je památkovou zónou s významnými prvky venkovské architektury ve stylu „selského baroka".

Úsilné:
Areál zemědělské usedlosti včetně chlévů a výměnku, areál usedlosti na návsi včetně kolny, stájí, chléva, stodoly, špýcharu a bran.

Chotýčany:
Kaplička sv. Jana Nepomuckého ve stromové skupině před čp. 17, areál usedlosti na západní straně návsi včetně špýcharu, brány a hospodářské budovy, chalupa v severní části návsi, areál zájezdní hospody u bývalé hlavní silnice na návsi.

Libníč:
V obci se nachází kostel z roku 1714, dále mohylové pohřebiště Za Jelmem.

Adamov:
Kromě výše uvedeného sousoší Nejsvětější trojice se v této obci nalézá též socha sv. Jána a dále objekt tzv. selského baroka – bývalý rychtářský dům č.p. 39.

Rudolfov:
Hlavní dominantou města Rudolfov je mohutný kostel sv. Víta stavěný v letech 1554-1583 jako protestantský chrám. Na oltáři Panny Marie se nachází kopie gotické sochy Rudolfovské Madony, jedné z nejstarších Madon v Čechách z doby po r. 1320 (originál je vystaven v Alšově jihočeské galerii na Hluboké). V blízkosti starých dolů byl v roce 1590 postaven báňský úřad, který dnes slouží jako městská radnice.
Dominantou místní části Hlinsko je novogotická kaple z roku 1885.

Ševětín:
V obci Ševětín se nachází ranně gotický kostel sv. Mikuláše, pocházející z konce 13. století, s gotickými malbami ze 14. stol. Kostel je jednolodní s obdélným pětiboce zakončeným

presbytářem. Dalšími památkami jsou: pomník sv. Jana Nepomuckého na nám. Šimona Lomnického, zemědělská usedlost č.p. 9, chalupy č.p. 16, 17, 18 a 19 evidované ve státním seznamu nemovitých kulturních památek, skupina mohyl v lokalitě Na Babách, fara na Malém náměstí.

Vitín:

Mezi hlavní zajímavosti obce patří kaple na návsi se zvonicí z roku 1814 a mohylové pohřebiště na vrchu Baba v Poněšické oboře.

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
ústřední knihovna
Studentská 13